

TRANSCRIPT VAN DE RAADSVERGADERING VAN GEMEENTE HAARLEM
d.d. 30 juni 2022

1. Opening en mededelingen

De voorzitter: Dames en heren, leden van de raad en gasten die aanwezig zijn hier in de raadzaal op de tribune en via de camera het beeld ons thuis volgen, hartelijk welkom op deze bijzondere vergadering, die ik hierbij open. We hebben één afwezige wegens ziekte, dat is Dion Heinis. Ik wijs u erop dat er een fotograaf is die rondloopt en die foto's maakt. Mochten er onder u zijn die daar problemen mee hebben, dan moet u dat duidelijk kenbaar maken. Jawel, ja. Dan, er is bij de agenda, waar ik uw aandacht voor vraag, in ieder geval voor de spreektijd is aan de orde dat de spreektijd van toepassing is bij agendapunt 5, het coalitieprogramma, voor de fracties en niet voor het college, want er zit op dat moment geen college.

2. Vaststellen van de agenda

De voorzitter: Kunt u zich vinden in de agenda? Ja? Mooi.

3. Afscheid College

De voorzitter: Dan komen wij als eerste bij het afscheid van het oude college. Dat zit hier nog en ... Ja, maar dat duurt niet lang meer. U hoeft er verder niks voor te doen, maar ze gaan in de loop van deze vergadering weg en dan is er de ruimte om een nieuw college te kiezen. Maar voordat we een nieuw college gaan kiezen, nemen we eerst afscheid van het oude college. Dat betekent dat we een aantal wethouders uitzwaaien die we niet terugzien en een aantal wethouders die tevens kandidaat zijn om opnieuw benoemd te worden. Nou is dat in uw handen, maar ik ga ervan uit dat we die wel terugzien en dat betekent dat het afscheid vooral gericht is op degenen die we in ieder geval niet terugzien, omdat ze geen kandidaat zijn voor het wethouderschap in de volgende periode. Er komt hiermee een einde aan vier jaar samenwerking in het college. Het college is deze periode niet helemaal ongeschonden doorgekomen. Wij hebben afscheid genomen van Merijn Snoek, die heeft aangegeven: nou, ik vind dat het heel mooi geweest is, maar mijn motivatie is minder geworden. Die heeft plaats gemaakt voor Michel Rog, die hem heeft opgevolgd en helaas heeft die ook al relatief snel uiteindelijk geconstateerd dat er een probleem was in het onderlinge vertrouwen en die heeft het college verlaten. Dus met die twee wijzigingen is het college ... En ja, er wordt nog op gewezen, er is nog een wijziging geweest, die is helemaal aan het begin van de periode. Dat was wethouder Sikkema, die het wethouderschap in Haarlem verruilde voor het burgemeesterschap in Oldambt. Dus we hebben een aantal mutaties gehad, maar met dat college hebben we de afgelopen vier jaar ons best gedaan om de gemeente, de stad, de inwoners van de stad en deze gemeenteraad te dienen. Ik zal Marie-Thérèse Meijs en Jur Botter toespreken als voorzitter van de raad. Dan heb ik begrepen dat in ieder geval ook de fractievoorzitters van die beide wethouders, te weten Jasper Drost en Meryem Çimen hen ook willen toespreken. Natuurlijk is daarna ook het woord aan de nestor van de raad, Louise van Zetten. Dan zal ik het spits afbijten. Ik ga erbij staan en ik begin met Marie-Thérèse. Een wethouder met een goed gemoed, een wethouder waarbij het glas altijd halfvol is, een optimistisch en positief mens. Dat maakt ook dat je een waardevolle rol had in ons college, want je hebt oog voor het menselijke in het werk en dat bleek ook telkens weer. Dat is als wethouder een kracht, maar het is ook een kwetsbaarheid. Je hebt soms geworsteld met het vinden van de juiste balans tussen de verschillende belangen die spelen bij grote dossiers, of de gevoeligheden rond sommige onderwerpen, zoals bijvoorbeeld de stadsdichter. Soms dacht je, dacht ik, dachten anderen: gaat het wel goed in die harde kant van de politiek met een menselijke en gevoelige wethouder? Maar daarachter zat ook een grote

vasthoudendheid en veerkracht. Je kompas heeft je ook steeds door complexe onderwerpen zoals Domus Plus en Skaeve Huse geleid. Je vond het belangrijk om in gesprek te gaan en ook te blijven met de stad, ook als het niet makkelijk was, ook als je heftige tegenstand ervoer. Je deur stond altijd open, maar je stond ook voor je inhoudelijke kant, hulp voor kwetsbare mensen. Marie-Thérèse heeft de afgelopen periode successen voor de stad behaald en samen met alle betrokkenen ook gevierd. Zo wordt de bibliotheek in het centrum prachtig vernieuwd, de verbouwing is begonnen, er is meer aandacht gekomen voor toegankelijkheid en de stad hangt vol met posters met de leus: in Haarlem kies je zelf wie je liefhebt. Marie-Thérèse komt uit het sociale domein. Je hebt gewerkt in het onderwijs en je betrokkenheid bij een onverdeelde en sociale stad is groot. Die kant van je portefeuille staat je als gegoten in ieder geval. Maar als wethouder van cultuur had je dezelfde inzet en passie. Overal was je te vinden, bij concerten en tentoonstellingen, bij kunstenaars en organisaties, bij musea. Telkens bleek je liefde voor de cultuur en die uitte zich ook in de passie waarmee je praatte over de makers in de stad. Voor beide sectoren geldt dat de afgelopen periode door corona zwaar is geweest. Toch hebben we gezien dat de stad niet tot stilstand is gekomen en veerkrachtig is. Jij was ook verantwoordelijk voor wonen. Je hebt gewerkt aan een fundament voor het volgende college om een vliegende start te maken. Iedereen verdient een thuis en je hebt je best gedaan met een Woonvisie, de prestatieafspraken en de Stadsdeal Ouderenhuisvesting. Je laat duidelijk ook wat achter. Je was ook wijkportefeuillehouder voor Haarlem-Oost en ik heb begrepen dat jij de uitspraak gedaan hebt: over vijf jaar heeft iedereen spijt dat ze niet in Haarlem-Oost wonen.

Wethouder Meijs: Klopt, ja.

De voorzitter: Mooi. Jij hebt je hard gemaakt voor dit gebied en in dat gebied kwamen ook al die verschillende portefeuilles van jou samen. Je hebt gezegd: ik heb nu een leeftijd bereikt om er een punt achter te zetten, los van wat er politiek misschien nog wel of niet in had gezeten. Jij hebt gezegd: ik stop ermee, ik vind het een ontzettend mooi avontuur. Maar je gaat nu beginnen aan een volgend avontuur. Dat begint op de fiets richting Santiago de Compostela ... Compostela moet ik geloof ik zeggen, ja.

Wethouder Meijs: Minor detail.

De voorzitter: Ja. Wel, en je komt daarna weer terug en ik ben benieuwd waar we je dan allemaal in de stad tegenkomen, want één ding is duidelijk: je bent een Brabantse, maar je hebt een Haarlems hart gekregen. Ik wil je heel hartelijk bedanken voor jouw inzet voor deze stad, voor de passie waarmee je het gedaan hebt en ik wil je graag een bos bloemen aanbieden. Ik neem aan dat dat ... Voordat ik nou de anderen het woord geef, denk ik dat ik maar meteen doorga en mijn verhaal ook voor Jur heb en dan gaan we daarna nog anderen horen over de beide wethouders. Daarna krijgen jullie ook de gelegenheid om, als je dat wilt, ook zelf nog iets te zeggen voor de raad, de stad en de wereld. Beste Jur, met jou nemen we afscheid van de meest ervaren wethouder in dit team. Met afstand de meest ervaren. Je was sowieso de langstzittende wethouder in het college en het langstzittende collegelid, maar daarvoor had je al een imposante carrière. In de jaren negentig werkte Jur als deelraadslid en wethouder in Rivierenbuurt in Amsterdam, van 2010 tot 2014 was je wethouder in Heemstede, tot oktober 2015 was je wethouder in Bloemendaal en vanaf 2016 wethouder in Haarlem. Een echte beroepswethouder. In Haarlem heb je een breed scala aan onderwerpen onder je hoede gehad. In de eerste periode, dan word je wethouder in de portefeuille die door een ander werd beheerd en die tref je dan gewoon aan, maar je hebt dat met enorm elan en enthousiasme opgepakt. Wmo en Welzijn, Volksgezondheid, Cultuur niet te vergeten – want daarvoor had je dezelfde passie als later Marie-Thérèse – en Dierenwelzijn. In de tweede periode was de portefeuille het resultaat van de onderhandelingen van partijpolitieke afspraken en ook dan moet je als kandidaat-wethouder maar afwachten wat er voor je in het vat zit. Dat was Jeugd en

Onderwijs, Nieuwe Democratie, Vastgoed, Bedrijfsvoering en Dienstverlening. Maar wat het onderwerp ook is, Jur, jij stort je er volledig op en je gaat vol passie en ambitie aan de slag. Je dompelt je onder in de inhoud, je slaat geen komma over en je hebt ook een geheugen dat je zelden in de steek laat. Je wil weten hoe het zit, je neemt geen genoegen met een half antwoord en eigenlijk ook niet met een antwoord dat je niet bevalt. Het gaat per slot van rekening om het beste voor de stad. Dat heeft de stad zeker veel opgeleverd. Vanuit het Programma Nieuwe Democratie, laat ik dat als voorbeeld nemen, werd er gezocht naar nieuwe manieren om inwoners bij de stad te betrekken, spreekrecht, zeggenschap te geven. Hoewel sommigen er sceptisch, soms zelfs spottend over waren, werkte jij onverdroten aan een wijkbegroting, een gelote wijkraad, het Initiatievencafé, of Schalkwijk aan Zet. Allemaal stappen in de richting van een betere samenwerking tussen burger, bestuur en ambtelijke organisatie. Er is meer ruimte gekomen voor Haarlemmers om zelf de buurt te verbeteren, kijk bijvoorbeeld naar de recente ontwikkelingen bij het Posthuis, iets waar jij je enorm voor ingezet hebt om de omwonenden de gelegenheid te geven om daar op eigen manier invulling te geven. Met hetzelfde enthousiasme zorgde je dat er een kinderraad en een kinderburgemeester kwamen. Vanuit dat Programma Nieuwe Democratie en vanuit de verantwoordelijkheid voor de dienstverlening kwam er een spin-offprogramma om de dienstverlening in Haarlem te verbeteren, want wie beter wil luisteren naar de stad, die moet wel in ieder geval de telefoon opnemen. Bij alleen betere bereikbaarheid is het niet gebleven. De organisatie is ook aan de slag gegaan, er is een nieuwe werkwijze, samengevat in het organisatiekompas waarbij de burger centraal staat gekomen. Vanuit Vastgoed werd achterstallig onderhoud weggewerkt. Het stadhuis, de Amsterdamse Poort, maar ook het Dolhuys en het Noord-Hollands Archief staan er weer prachtig bij. Wie zo ambitieus en gepassioneerd is, legt niet alleen voor zichzelf de lat hoog, maar ook voor de mensen met wie hij werkt. En als je niet uitkijkt zit je zo in de details. Dat leverde soms ook spanningen op en stevige discussies. Jur, je stond klaar om een volgende parel aan je wethouderservaring te gaan rijgen. Dat loopt waarschijnlijk anders, dus wat de toekomst brengt is nog niet bekend. Het zou kunnen zijn dat je Jur tijdens een vakantie ineens vooraan in de bus ziet als reisleader. En het zou ook helemaal niet gek zijn als je Jur zomaar voor de klas zou zien staan, want als je Jur ooit bezig gezien hebt met een groep kinderen in de Gravenzaal of ergens anders, dan weet je, dat zit jou op de een of andere manier ook echt in het bloed. En wie weet is het toch een andere gemeente, of een organisatie waar jij jouw eigen organisatietalenten kwijt kunt. Reizen zullen vast in je programma blijven, of het nu voor het werk is, of samen met Ingrid in de vrije tijd. Via Facebook konden we jullie volgen in exotische oorden, ik neem aan dat dat zo blijft, dus ... Nee? O, oké, nu wordt het echt helemaal privé, goed. Waar we je zeker tegen kunnen komen, dat is rond de kerst bij Tuincentrum Oosteinde. Daar worden kerstballen ingeslagen voor de decoratiedrift van deze politicus, want Jur zou ook als binnenhuisarchitect uitstekend uit de voeten kunnen. Jur, ik wens je veel glitter and glamour in je verdere loopbaan en ik wil je vooral toewensen: geniet van de mooie memorabilia aan waar je eerder was en ik wil je bedanken voor je inzet voor deze stad en ik wil jou en Ingrid en jullie kinderen alle goeds toewensen voor de toekomst. Dankjewel. Dan heb ik al aangekondigd dat er nog een paar sprekers zich gemeld hebben en ik begin bij Jasper Drost.

De heer Drost: Ja, nee, dank voor het woord, voorzitter. Een paar seconden. Ik heb ook net even met D66 overlegd, we dachten: misschien goed dat ik wat woorden richt aan wethouder Meijs en mevrouw Çimen zal dat doen voor de heer Botter. Want wethouder Meijs, Marie-Thérèse, MT ook wel afgekort, je hebt afgelopen vier jaar keihard gewerkt op je portefeuilles, op Zorg, Welzijn, Volksgezondheid, Cultuur, maar natuurlijk ook Wonen. Het wethouderschap is daarmee ook een kroon geweest op je inzet voor de stad de afgelopen decennia. Als ik het goed heb, ben je al sinds 1998 betrokken bij de afdeling van GroenLinks Haarlem. Sinds 2018 ben je dan ook wethouder. Ik kende je al langer dan deze periode, ik heb je beter leren kennen en eigenlijk de eerdere ervaringen bevestigen van hoe ik je toen al kende. Want ik kende je als empathisch, betrokken, vriendelijk, menselijk, en ja, op inhoud een groot hart voor de cultuur en de mensen in de stad. Zo

ken ik je eigenlijk nog steeds, het is een bevestiging geweest. Je houdt ook van de natuur, we zijn elkaar wel eens toevallig ook tegengekomen tijdens het wandelen, je hebt gefietst naar Denemarken onder andere. Wat ik heel erg aan je waardeer is dat je echt contact maakt met iemand in een gesprek. Soms is dat letterlijk even contact maken, maar het is vooral op inhoud. Je stelt je open en je hebt ook openhartige gesprekken met mensen, dat waardeer ik enorm aan je. Je stond pal voor Domus Plus en Skaeve Huse vanuit betrokkenheid met de doelgroep. Daar voelde je je bijna, of misschien wel zelfs helemaal verantwoordelijk voor. De coronajaren zijn net al genoemd, die waren dan ook wel pittig, zeker als je die verbinding wil leggen in een gesprek met de stad, dan is het niet makkelijk als dat acht uur tot tien uur per dag via Teams achter een scherm gaat. Nauwelijks meer de stad in, nauwelijks in gesprek. Participatie achter een scherm, dat was natuurlijk ook niet ideaal wat dat betreft. Maar het heeft je wel in staat gesteld om dat grote hart voor cultuur te laten zien. Je was betrokken, je was overal, je hebt de Haarlemse cultuur ondersteund waar nodig. Dat gebeurde financieel, maar ook zeker door langs te gaan, gewoon ze aan te horen, het gesprek met ze aan te gaan. De dossiers waren zeker niet altijd makkelijk, maar je stond voor je verhaal en de mensen waar je ook voor streed. Afgelopen maandag heb je al met de fractie even afscheid genomen, er volgt volgens mij nog een afscheid vanuit de gemeente, GroenLinks gaat ook nog wat organiseren, het kan niet op wat dat betreft, en vanavond natuurlijk met de raad. Voor nu dankt GroenLinks je voor alles wat je voor de stad hebt gedaan. Diezelfde dank, dan zeg ik dat ook, gaat ook naar jou uit, Jur, dankjewel ook voor je jaren die je hebt ingezet in de stad. We hebben een klein presentje gekocht voor beiden en dat is een Bavo-kaarsje. Ik hoor jullie zeggen: een Bavo-kaarsje? Ja, dat is een kaarsje in de vorm van de Bavo, om ook thuis jullie hart voor de stad brandende te houden. Dankjewel.

De voorzitter: Hartelijk dank. Dan is het woord aan mevrouw Çimen.

Mevrouw Çimen: Dank u wel, voorzitter. Ja, Jur, na zes en half jaar wethouderschap in Haarlem gaan we vanavond afscheid van je nemen. Je bent een markant bestuurder en gewoon een prachtig en veelzijdig mens, we hebben er ook al wat van gehoord van de burgemeester zojuist. Met hart voor de zaak, met je hart op de tong en nooit te beroerd om mensen uit de raad en uit de stad te woord te staan, en als dat nodig was, om meteen je handen uit de mouwen te steken. Ik heb als woordvoerder in de commissie Samenleving ook ontzettend veel van je geleerd in de vorige vier jaar, waar het ook af en toe behoorlijk heeft geknetterd op jouw dossiers. We hebben het je zeker niet altijd makkelijk gemaakt vanuit de raad, dat was wel duidelijk. Maar ook dan, op dat soort momenten stond je open voor andere inzichten en was je altijd bereid om mee te denken en als het nodig was, om mee te bewegen. Je bent wat mij betreft het voorbeeld van een toegankelijk en transparant bestuurder. Zo ook op je Facebookpagina waarin je ons allen hebt meegenomen in je werk, je werkbezoeken en je vele reizen. Dat laatste leverde vooral mooie plaatjes op, maar bracht je soms ook een beetje in de problemen. En je bent een wethouder die zich voor allen in de raad en de stad inzet, dat was wel duidelijk, en wat ons betreft ook een aanwinst voor het openbaar bestuur in Nederland. Maar het wethouderschap is niet voor altijd en het is nu, zoals je zelf ook hebt gezegd, tijd om plaats te maken voor een nieuwe lichting, een nieuwe generatie. Onze nieuwe kandidaat-wethouder zal ook voortborduren op wat jij al in beweging hebt gezet op het gebied van onderwijs, jeugd en de versterking van de lokale democratie in onze mooie stad. Veel dank voor alles, het ga je goed en we gaan je missen. Dankjewel.

De voorzitter: Hartelijk dank. En ja, een afscheid in de raad kan niet zonder een woord van de nestor van de raad. Het woord is aan mevrouw Van Zetten.

Mevrouw Van Zetten: Dank u wel, voorzitter. Ik zit even te twijfelen met wie ik zal beginnen, mijnheer Botter of mevrouw Meijs. Ik denk dat ik met Jur Botter begin. Beste Jur, wij kennen elkaar al behoorlijk lang. Wij

zaten samen in het algemeen bestuur van Paswerk en gingen als partijgenoten wel eens complotteren tegen de Partij van de Arbeid. Jij als wethouder van Heemstede en ik als fractievoorzitter van de grootste partij van Haarlem. Op jouw tafel stond altijd een grote pot met drop en allerhande etenswaar. Het was leuk, maar Jan Nieuwenburg, toentertijd de wethouder van de Partij van de Arbeid, dat was ook een vriend en nog steeds – van mij dan in ieder geval, hè? Jur, je maakte hier in de regio een fantastische carrière. Heel slim opgestapt uit wespennest Bloemendaal en beloond met een wethouderspost in Haarlem. Ben je nu de langstzittende wethouder voor D66 in Haarlem? Ik heb ze in ieder geval allemaal zien vertrekken. Jur, je wordt getypeerd als een knuffelbeer, maar ook het woord kermisklant is ook wel eens gevallen. Het zal liggen aan je uitbundige kleding en dito postuur. Schijn bedriegt, want je wordt ook gevreesd voor je uitbarstingen. Hiervoor werd ik al gewaarschuwd vanuit Bloemendaal, ambtenaren schenen bibberend voor jouw kamerdeur te wachten. Beste Jur, je begrijpt dat ik dat wel als een kwaliteit kan zien, want nergens gebeuren zulke bizarre dingen als hier in Haarlem. Het voorbeeld van de verkoop van het pand in de Kleine Houtstraat waar twee mannen bij de raad zich als slachtoffers van de gemeente presenteerden en vervolgens door een slimme transactie met een paar ton naar Ibiza of waar dan ook konden vertrekken. We hebben het allemaal meegemaakt. Goed dat jij deze blunder memoreerde in je afscheidsinterview in de krant, want dat is vooral typerend voor wethouder Jur Botter: altijd open, eerlijk en transparant, helemaal zichzelf ook. Kom daar nog eens om in deze wereld. Dit tijdperk wordt nu afgesloten en dat is jammer, maar er lonkt vast wel ergens een burgemeesterschap, of beter – ja, een beetje afgezaagd – een directeurschap van een reisbureau, hè? Want dat doe je vaak en met plezier, Jur. Nou, voor nu dan, een goede reis. Ik heb ook een cadeautje, maar daar kom ik zo nog op terug, want nu is mevrouw Meijs aan de beurt. Nou, zo erg is het niet, hoor. Marie-Thérèse, een prachtige naam voor een wethouder van GroenLinks. Elitair, maar passend bij onze stad, waar GroenLinks de afgelopen vier jaar ook de grootste partij was. GroenLinks bracht in 2018 twee vrouwen in voor het stadsbestuur. Een voorbeeld voor menig andere partij, nu nog steeds. Jammer dat die ene met ervaring al bijzonder snel naar het noorden vertrok. Jij bleef over, met Berkhout, en maakte op mij de indruk een beetje verdwaald te zijn in je rol als wethouder. Geplaagd door moeilijke dossiers, opstandige burgers en raadsleden, die het altijd maar beter weten, het viel niet allemaal mee – dacht ik, misschien denk jij daar anders over. De periode dat je in de gemeenteraad zat voor GroenLinks, 2002-2006, heb ik niet meegemaakt, maar dat moet toch wel een mooie tijd zijn geweest, zonder wereldbedreigende problemen als klimaatcrisis, onoplosbare woningnoodperikelen, vluchtelingen en daarop nog iets met biodiversiteit, waarover gister ook al de noodklok werd geluid. Toen waren de problemen nog te overzien en kon je strijden tegen de Schoterbrug, of de verbreding van de Waarderweg. Een simpele wereld waarin je als raadslid met een motor met je politieke vrienden een motorclub had en ging toeren in de omgeving. Ongestoord milieu vervuilen, dat kon toen nog. Marie-Thérèse, ik besluit. Ja, ik vond je een bijzonder aardige vrouw, ik heb niet heel erg veel met je te maken gehad, maar ik denk dat iedereen je wel heel erg kon waarderen en we zien elkaar vast nog wel eens ergens. Ik heb voor jou ook een cadeau, ik zal daar maar even een toelichting bij geven. Ieder die vertrekt – nou ja, de meesten – krijgen van mij een boek. Voor Marie-Thérèse heb ik een boek 'Eeuw in versnelling: Hoe de fiets voor een maatschappelijke revolutie in Nederland zorgde'. Dat vond ik echt wel een passend GroenLinks-cadeau en zeker nu ik weet dat jij naar Santiago de Compostela wil fietsen, ja, lijkt me dat ... Onderweg kan je het altijd nog lezen. Voor Jur heb ik 'WorldGranny's Kookboek' en dat is echt een goed doel geweest, want overal in de wereld heb je grootmoeders die hulp behoeven en koken en dat geeft een bonte verzameling van recepten en ik dacht: dat vind ik passend bij jou, helemaal in de wereld. Ja?

De voorzitter: Het laatste woord bij dit afscheid is aan de scheidende wethouders, dus ik wil graag eerst het woord geven aan wethouder Meijs, Marie-Thérèse Meijs.

Wethouder Meijs: Dankjewel alvast voor de mooie woorden, zojuist uitgesproken. Mijn titel is: geloof in het mogelijke. Ik ga het missen. Het was een verschrikkelijk mooie, fantastische hondenbaan. A hell of a job. Na veertig jaar werkervaring in het onderwijs kwam deze baan vier jaar geleden voorbij als een prachtkans en ik heb ongelooflijk genoten. Hoewel mijn familie – mijn zus zit op de tribune – misschien wel eens gedacht heeft: wanneer komt ze, en komt ze überhaupt nog wel, of moet ze nog even vergaderen of een telefoontje plegen? Dus hulde dat je er bent. Ik ga het missen, deze baan. Je weet niet van tevoren waaraan je begint, maar ik voelde me enorm thuis, enorm op mijn plek waar zoveel emoties verweven waren en ook zoveel zorgen waren. Natuurlijk, alles hier in deze arena is gebouwd op feiten, waardes, statistieken, evaluatie en beleid. En geen baan die ik gehad heb waar zoveel emoties in de raad, in de stad, in de pers de boventoon konden voeren, en waar ik me zo verschrikkelijk verantwoordelijk heb gevoeld voor het doen slagen van het beleid. De honderden dossiers die passeerden en al die staven, de dilemma's die op tafel kwamen en de problemen die opgelost moesten worden. Desalniettemin heb ik me er vier jaar lang enorm in vastgebeten, verbonden gevoeld en er enorm van genoten. Ik ga de Haarlemmers missen. Mijn portefeuille stond in het teken, zoals Jos al zei, van de zachte kant, het sociale domein. Mensen met zorgen, mensen met problemen, ouderen, mensen met gezondheidsproblemen, mensen met een huis, zonder huis, mensen in de cultuursector – in de corona was dat helemaal a hell of a job – de cultuurmakers, of de cultuurconsumenten. Mijn portefeuille Cultuur ging ook zeker niet zonder problemen. Allereerst al de frustratie bij het Frans Hals Museum dat ze geen cent kregen, uiteindelijk heeft het nieuwe college daar ruimhartig de plek voor vrijgemaakt. Ik heb alle openingen, alle voorstellingen, alle optredens niet willen missen en ik zal ze ook zeker in de toekomst niet missen, maar dan gewoon als burger. Ik ga mijn collega's missen. Het college van B en W, om de week, heerlijk. Heerlijk vergaderen. In mijn hoofd noemde ik het altijd mijn mannen – ik geloof niet dat ik het ooit heb uitgesproken naar jullie. Maar stiekem in mijn hoofd dacht ik dat wel: ik heb weer mijn mannendag. Ondanks het feit dat het mannen waren – uiteindelijk kwam Eva gelukkig redden en natuurlijk Catrien halverwege – maar het waren echt mannen, ondanks dat feit moest ik me sterk maken, sterk maken om de zachte kant te laten prevaleren. Heel soms, heel soms dacht ik bij jullie wel eens wat te zien: heb je haar weer. Maar ik heb doorgezet. Wat ik ga missen zijn mijn ambtenaren, enorm, ik ga ze verschrikkelijk missen. Mijn team, ze zitten bijna allemaal achteraan op de rij. Mijn team Meijs, mijn woordvoerder, mijn bestuursadviseur, op de administratie. Mijn staf Meijs, staf Wonen Meijs, staf Meijs Zorg, staf Meijs Cultuur. Zo bijzonder, altijd annotaties, altijd voorbereidingen, altijd op-stap-formulieren, ik wist precies waar ik naartoe moest, hoe laat ik er moest zijn, wat de geschiedenis was, wat ik mee moest nemen, en soms werd er ook nog wat gezegd: doe maar dat leuke pakje aan. Ik heb me nooit alleen gevoeld en altijd gesteund en altijd bediend, altijd heel gedienschtig. En de bodes, vanmorgen even afscheid genomen, dus daar hebben we volgens mij al genoeg woorden aan gedaan. Dan de commissies, elke maand weer, en elke raad. Ik weet niet of ik die ga missen. Die hadden toch wel het gevoel van een examen, of een tentamen doen. Ik scoorde hoog met de interpellaties, dankzij de VVD. Volgens mij was mijn eerste interpellatiedebat slechts twee weken nadat ik in dienst was, dankzij jou, Peter. De Wmo-achterstanden. Oké, dacht ik die avond, zo gaat het dus. 's Ochtends weet je nog dat je wethouder bent, 's avonds zou je zomaar ineens weggestuurd kunnen worden. Ik heb er ontzettend veel van geleerd. Veel van geleerd te incasseren, flexibel te zijn en weer door te gaan. Maar iedere keer, iedere maand opnieuw, stond ik hier toch weer een beetje te solliciteren. Ik denk niet dat ik dat ga missen. Mijn fractie, jazeker, die ga ik missen. Ik heb me altijd gesteund gevoeld, in al mijn dossiers, moeilijk of niet moeilijk, letterlijk altijd gesteund door jou, zeker door jou, Jasper. In de achterkamertjes moest er wel eens wat gefoezeld worden, en godzijdank, ik bleef op de rit. Ik heb me al 25 jaar verbonden gevoeld met GroenLinks en dat blijft mijn partij. Wat ik verschrikkelijk ga missen, dat is mijn uitspraak: ik mag weer een lintje gaan knippen. Dat vertelde ik iedere keer aan mijn vrienden of familie als ik weer wat mocht gaan doen, iets officieels. Maar in werkelijkheid knipte ik juist helemaal geen lintjes, ik legde lijntjes. Lijntjes met instellingen uit de zorg of uit de cultuursector, met initiatieven in de stad, met belangengroepen, of met groepen die zich

niet gehoord voelden en juist even met de wethouder wilden praten, met kwetsbare groepen, of ontmoetingen met medebestuurders. Kortom, mijn lintjesknipperij ga ik enorm missen. En wethouder voor mij was enorm veel van mensen houden. Dat is al meerdere keren gerefereerd, dat is mijn kracht. Daar hoef ik niet veel voor te doen, dat is gewoon iets wat in mij zit, een open mind en waarschijnlijk mijn Brabantse kompas. Verder heb ik altijd me gedreven gevoeld door mijn politieke rechtvaardigheid, en dat zit niet alleen in de politiek, dat zit ook in het menselijke van mij, zo'n neus voor rechtvaardigheid. Ik kijk terug met trots. Ik scrolde mijn Instagram vandaag terug en daar zijn ruim vijfhonderd posts. Honderden beelden van bijzondere plekken, gebeurtenissen, voorvallen en vooral heel, heel veel ontmoetingen. Daar gaat het om, dat zijn de drijfveren. Een eerste werkbezoek aan de dak- en thuislozenopvang zorgde ervoor dat ik doorzettingskracht had bij de Domus Plus en de Skaeve Huse. Dat was wat mij dreef. Ik heb symbolisch ook een cadeau voor Louise. Ja, voor jou, als symboliek eigenlijk voor de hele raad. Ik geef het symbolisch aan jou. Het is Kenau. Kenau die op dit tegeltje staat en het is ontworpen door mijn neef. Mijn neefje heb ik gevraagd omdat ik elke dag langs het schilderij van Kenau loop en daar mijn kracht uit putte, elke dag weer opnieuw. We gaan weer de stad redden, riep ik dan tegen haar, indachtig aan haar strijd – godzijdank had ik geen oorlog. Nu ga ik eerst mijn hoofd leeg maken, in de wind, lekker fietsen, ver weg, en vakantie houden. Ik dank jullie hartelijk en hoop jullie ooit tegen te komen. Mijn laatste boodschap aan iedereen en alles: wees moedig, toon lef en heb lief, heel veel lief.

De voorzitter: Dankjewel, Marie-Thérèse. Dan is nu het woord aan wethouder Botter, Jur Botter.

Wethouder Botter: Dank u wel, mijnheer de voorzitter. Het valt mij best wel zwaar om na deze ontzettend mooie speech van Marie-Thérèse het woord te moeten voeren, want zij heeft echt alles wat er te zeggen valt eigenlijk ook al verteld. In dat opzicht hoop ik sowieso dat bij mijn speech ik het droog hou. Ik ben een emotioneel vergiet, ik zat net al te janken toen de burgemeester en ook Meryem aan het praten waren. Maar ik ga het gewoon proberen. Ik had wel zoiets, toen ik wat dingen op papier zette: wat is het toch fijn dat je eigenlijk bij zo'n laatste speech gewoon helemaal honderduit mag gaan, dat je niet geïnterrupteerd mag worden, dat niemand het woord mag nemen en dat je gewoon helemaal nu als allerlaatste van dit gebeuren iets mag zeggen. Maar ik hou het netjes, ik hou het netjes voor u allemaal. Zoals Jos het net al aangaf, ik ben tussentijds ingestapt en ik had nooit gedacht dat na de ellende die ik in Bloemendaal had meegemaakt, dat ik ooit nog in de politiek terug zou komen, of dat ik überhaupt bestuurder zou worden. Hoe geweldig was het toen ik op een gegeven moment als wethouder van Haarlem aan de slag mocht gaan. Ik weet nog heel erg goed dat bij de nieuwjaarsreceptie Louise van Zetten al naar mij toekwam: jij wordt het, hè, jij wordt het. Maar dat was toen nog drie maanden, de hele procedure liep nog, maar het was op dat moment echt nog niet bekend. Maar ik was ontzettend blij toen ik uiteindelijk echt wethouder werd. Maar tegelijkertijd werd ik best wel gewaarschuwd voor een aantal lastige dossiers. Het lastige dossier van vastgoed: "Jur, dat kan wel eens je achilleshiel worden, daar kun je op struikelen." Want op dat moment was gewoon het echt elke maand bal dat in de commissie heel erg uitgebreid over vastgoed en de problematiek bij vastgoed werd gesproken, niet in de laatste plaats ook door Wybren van Haga en ook van mevrouw Van Zetten. In de commissie Samenleving ging het vooral over de problematiek van de bekostiging van de Wmo en de huishoudelijke verzorging. Dat was echt op een manier georganiseerd waar de raad eigenlijk helemaal geen enkele verbinding mee had, dat moest echt anders. Dus we zijn aan de slag gegaan en volgens mij hebben we dat toen op een gegeven moment op een goede manier gedaan. De eerste tweeënhalve jaar voelde ook als een jas. Cultuur, Wmo en ook uiteindelijk Vastgoed, dat ging allemaal heel erg prettig. Wat ik heel erg bijzonder vond was dat ik op een gegeven moment bij de tweede periode ook Bedrijfsvoering en Dienstverlening kreeg. Dat was denk ik voor mij wel een enorme eyeopener, want ik was al een aantal jaren in andere gemeenten wethouder geweest, maar ik had mij nooit gerealiseerd dat Bedrijfsvoering en Dienstverlening voor het aanzien van de gemeente

en de politiek zulke belangrijke portefeuilles zijn. Toen wij op een gegeven moment spraken in het kader van de Nieuwe Democratie en die maand van de Nieuwe Democratie die we hadden, kwamen burgers naar mij toe: ja, Jur, we willen best wel met je meedoen, hoor, maar zorg dan maar eerst eens dat de brieven worden beantwoord, dat de telefoontjes worden opgenomen en dat ook de mailtjes een antwoord krijgen. Dat heeft uiteindelijk geresulteerd tot een programma rondom de Dienstverleningsvisie en ik hoop echt dat mijn opvolger daarmee met verve aan de slag gaat, omdat dat – en dat realiseren we soms onszelf te weinig – dat daarmee gewoon een gemeente ook wordt beoordeeld. Dat burgers, inwoners van onze stad, op die manier naar ons kijken. De jeugdzorg heeft onevenredig veel tijd van mijn wethouderschap gevraagd. Ik denk wel – en dat heb ik ook hier in uw commissie wel eens verteld – dat ik ruim zestig procent van mijn tijd kwijt ben geweest aan de jeugdhulp en de jeugdzorg. Heeft dat nou navenant ook positieve effecten gehad? Ik geloof het niet. De jeugdzorg is nog steeds een heel erg ingewikkeld dossier en ik vraag me soms werkelijk af of de manier zoals wij in Nederland jeugdzorg bieden dat er echt toe leidt dat kinderen daar echt goed geholpen bij worden. Ik ben ook heel erg benieuwd hoe mijn opvolger de komende jaren dat dossier van de jeugdhulp en de jeugdzorg verder vorm gaat geven, want daar ligt echt nog wel het nodige wat moet worden opgepakt. Op het terrein van vastgoed zijn belangrijke stappen gezet. We hebben de afgelopen jaren gelukkig heel erg veel stappen gezet als het gaat over het achterstallig onderhoud wegwerken – de burgemeester noemde al een aantal panden, die ga ik niet allemaal herhalen – maar de verduurzaming verdient nog een extra impuls. Ook daarvoor kijk ik weer naar mijn opvolger, na de zomer gaat dat gelukkig geloof ik een extra impuls krijgen en wordt daar hard aan gewerkt. Dan wil ik nog iets tegen u zeggen, zoals u hier zit met zijn allen en ook met de nieuwe wethouders in spe. Wat ik mij soms wel eens afvraag is of wij ons, zoals wij hier zitten met elkaar, ons voldoende afvragen dat wij gezamenlijk het gemeentebestuur vormen. Dat wij gezamenlijk als college en raad deze stad besturen. Soms heb ik af en toe wel eens het idee, als ik dan naar een commissievergadering ging, of terugkwam van een commissievergadering, dat het helemaal niet leek alsof wij gezamenlijk ons inzetten voor die stad. En hou me ten goede, dat wil niet zeggen dat ik vind dat er geen verschillen tussen politieke partijen mogen zijn. Maar het hele apparaat wat wij aansturen met elkaar, de ambtelijke organisatie, is onze gezamenlijke verantwoordelijkheid. Dat is een punt waarbij we allemaal met elkaar ervoor moeten zorgen dat dat op een goede manier wordt aangestuurd en gewaardeerd wordt. Dat geeft soms geen pas om aan te geven dat dit niet deugt of dat niet deugt, als je niet precies weet waarom het zo is. Het is een heel erg ingewikkelde tijd, een ingewikkelde tijd als het gaat over de vraagstukken die er liggen, maar ook als het gaat over de problematiek waar we tegenwoordig tegenaan lopen. Ik denk dat die gezamenlijkheid van het college en de raad in het aansturen van het ambtelijk apparaat, maar ook de uitstraling naar de stad – want burgers begrijpen het gewoon niet – dat het gewoon van belang is dat we daarin nog een stap weten te zetten. Dan heb ik een woord van dank en dat is aan u. Ik dank u voor het vertrouwen dat u in mij heeft gehad. Ik waardeer de enorm mooie discussies die we hebben gehad, ik waardeer het feit dat u naast uw werk zich gewoon ook nog keihard inzet om deze stad te besturen. Dus wat mij betreft, hulde voor u en ook voor de griffie en de ondersteuning van de griffie die dat mogelijk heeft gemaakt. Ik wil dankzeggen aan mijn collega-wethouders, mijn burgemeesters die ik in de afgelopen periode heb gehad. Zonder collegiaal bestuur kom je niet verder, je moet het vertrouwen hebben binnen het collegiaal bestuur dat je van elkaar op aan kunt. En natuurlijk is politiek iets wat maakt dat je soms een einzalgänger bent, omdat je namens een partij of namens een organisatie daar bent neergezet, maar ik heb altijd het gevoel gehad de afgelopen zes en half jaar hier in Haarlem dat ik zeg maar vertrouwen had in het college en in de samenwerking die wij met elkaar hadden. Ik wil de D66-fractie enorm bedanken. Het eerste jaar was best wel een beetje ingewikkeld van deze periode, maar dat neemt niet weg dat we al eens met elkaar erin geslaagd zijn om te zorgen dat we een goede manier van samenwerken hebben gevonden, dat ik zo nu en dan ook de fractievergaderingen bijwoonde en dat we meer begrip voor elkaars rollen en functies hebben gekregen. Maar datzelfde geldt ook voor het bestuur en ook voor de afdeling. Ik wil dankzeggen aan alle ambtenaren. Alle ambtenaren die ... Ik heb ze niet moedwillig

of bewust willen schofferen, of het gevoel willen geven dat ik ... Maar ik ben niet de persoon van de stofdoek, maar wel van het schuurpapier. Ik stel hoge eisen aan mezelf en ik stel ook hoge eisen aan mijn omgeving. Dat is niet altijd goed, dat blijft een leerpunt van mij, maar tegelijkertijd heb ik wel zoiets: wij zijn een van de grootste steden van het land, dus dat vraagt ook om een perspectief dat je ervan op aan moet dat je ook als wethouder, de informatie die je krijgt, dat dat gewoon echt goede informatie is en dat het altijd goed gecheckt wordt. Maar het merendeel, het overgrote deel van de ambtenaren, dat werkt kei- en keihard. Dat heb ik gemerkt als wethouder HRM, dat heb ik gemerkt vanuit de bedrijfsvoering, dat zijn kanjers van mensen. Dus ik vind echt dat zij het niet verdienen dat ze af en toe in deze mooie zaal te kakken worden gezet. Dan dank voor de bodes. Dank voor de bodes voor hun onaflatende dienstverlening, het feit dat ze altijd voor je klaar staan, op alle mogelijke manieren je het gevoel geven dat ze dienstbaar en ondersteunend zijn om jou zeg maar te kunnen laten functioneren. Dank aan alle samenwerkingspartners en organisaties van de afgelopen jaren, want samenwerken is de enige manier in deze samenleving dat je een stap verder komt. Samenwerking betekent dat je iets van je eigen autonomie moet inboeten. Dat is best wel weer ingewikkeld, als ik naar u moet toekomen in de raad of in de commissie, dat ik met een bepaalde opdracht op pad wordt gestuurd, terwijl ik denk: ik heb het meeste eruit gehaald wat erin zit. Dus dat is ook nog iets waarvan ik denk dat u daar in de toekomst eens met uw nieuwe wethouders over zou moeten gaan praten. Maar ik wil in ieder geval de samenwerkingspartners enorm bedanken. Ook het bestuurssecretariaat. Ik ben een chaoot, ik ben een vergiet. Zonder het bestuurssecretariaat waren de afspraken volledig in het honderd gelopen, was ik niet op tijd geweest bij de afspraken waar ik had moeten zijn, dus het bestuurssecretariaat is wat mij betreft heel erg belangrijk geweest. Dat geldt ook voor team Botter. Ik heb verschillende teammedewerkers gehad, maar dat was de plek, dat ene uur in de week waar we alles tegen elkaar konden zeggen, waar we konden reflecteren, waar we het gevoel hadden hoe dat zeg maar de staven waren gelopen, hoe het college was gelopen. En in team Botter, waar de communicatieadviseur, de bestuursadviseur en de secretaresse in zat, dat was echt een heel erg belangrijk element voor mij ook in de week. Het was de Haarlemmerolie waarvan ik dacht dat je op die manier ook kunt functioneren. Natuurlijk ook heel veel dank aan mijn levenspartner en vrouw, Ingrid Kuiper, die ook op de tribune zit. Ze is heel vaak bereid geweest om mij te begeleiden, als een soort Máxima in spe, als de vrouw van. Maar ze vond het zelf ook altijd heel erg leuk om overal naartoe te gaan, mee te gaan. En wat hebben we dat verschrikkelijk gemist in de coronaperiode. Maar zij heeft mij ook gesteund op de momenten dat het voor mij een stuk minder ging, begin vorig jaar, want toen had ik het best wel heel erg zwaar gehad. Maar daar heeft u alles over kunnen horen in het mooie radio-interview. Maar ook onze kids, Noah, Almaz, en sinds een jaar ook Luna, ook jullie bedankt voor de steun en de support die jullie mij hebben gegeven als klankbord. Last but not least, alle Haarlemmers. Alle Haarlemmers wil ik bedanken voor hun kritische, opbouwende en soms ook ondersteunende bijdragen in de afgelopen jaren. Wat heb ik de afgelopen weken ontzettend veel berichten gehad via Facebook, LinkedIn en dergelijke, waarin zij mij bedankten voor de inzet van de afgelopen jaren. Het was voor mij een genoegen om in deze stad de afgelopen jaren te mogen dienen en te mogen besturen. Als passant, als radertje in die hele lange traditie van Haarlem, die ruim 775 jaar bestaat. Heel erg vriendelijk bedankt voor uw aandacht, dank u wel.

De voorzitter: Hartelijk bedankt, beiden. Dan is dit het moment waarop jullie die zetels – waarop je soms heel lastige uren hebt meegemaakt, maar ook hele mooie dingen – verlaten. Dat geldt ook voor de wethouders die kandidaat zijn om zo meteen weer terug te komen. Die gaan niet uitgebreid toegesproken worden, want wij verwachten dat jullie nog hier gewoon doorgaan met het werk, maar in ieder geval ook voor de afgelopen jaren heel, heel hartelijk dank, Floor Roduner, Robbert Berkhout en Eva de Raadt. Dan wil ik jullie nu verzoeken om elders een plekje te zoeken.

De heer ...: Functie elders.

De voorzitter: En ik schors de vergadering, omdat ik denk dat het passend is dat we eventjes de overgang maken, om zo meteen de discussie te voeren over een nieuw coalitieprogramma en daarna een nieuw college te kiezen. Ik schors de vergadering.

Mevrouw Van Zetten: Tot hoe laat, voorzitter?

De voorzitter: Ik zou zeggen tien minuten, tot tien over half negen.

Schorsing

De voorzitter: Dames en heren, ik heropen de vergadering. Ik kan mij voorstellen dat er op de publieke tribune mensen zijn die denken: wat is dit een raar bedrijf, tien minuten schorsing en dat is twintig minuten geleden. Maar goed, sinds wij van Einstein begrepen hebben dat tijd uitgerekt kan worden, doen wij dat hier heel graag zo nu en dan. Het liefst doen we dat bij de spreektijd, maar ja, dat is dan alleen de spreker die dat wil en dan lukt het niet. Maar soms als we een koffiepauze hebben, een schorsing, ja, dan loopt het soms iets uit. Wij zijn toe ... Dit is trouwens sowieso, ja, ik wil toch dat u dit eventjes goed op uw netvlies heeft. Dit is natuurlijk toch wel een heel bijzonder moment. Maar nee, dat moeten we niet zo houden, nee nee nee. Collegiaal bestuur, dat hoort bij het Nederlandse bestuur, dus dat moet zo snel mogelijk er weer komen.

4. Aanbieden Coalitieprogramma 2022-2026 'Actie! Aan de slag voor een sociale, leefbare en groene stad en voordracht nieuw college – Debat over Coalitieprogramma

De voorzitter: Maar het volgende agendapunt is het 'Aanbieden van Coalitieprogramma 2022-2026'. Er zijn partijen, die hebben met elkaar onderhandeld, die hebben samen een meerderheid in deze raad en die hebben laten weten dat hun programma 'Actie! Aan de slag voor een sociale, leefbare en groene stad', dat dat het programma is waar ze elkaar op gevonden hebben. Op basis daarvan willen ze ook een nieuw college voordragen. Dat is zo meteen, want dan gaat u uiteindelijk stemmen over de nieuwe wethouders. Maar voordat we dat doen is er gelegenheid om over dat coalitieprogramma te spreken in de raad. Daar wordt geen besluit over genomen, want dat is het programma van de coalitie en dus niet van de raad, ook niet van het college, maar de coalitiepartijen hebben dit met elkaar afgesproken en het is wel van groot politiek en bestuurlijk belang, vandaar dat het ook goed is om er in deze raad over te spreken en uw licht over te laten schijnen. Ik wil graag eerst het woord geven aan de heer Wiedemeijer, die de leider was van de onderhandelingen, fractievoorzitter van de grootste partij. Daarna wil ik aan alle partijen die niet in de coalitie zitten de gelegenheid geven hun vragen en opmerkingen, of hun meningen kenbaar te maken op dit punt. Daarna zullen de fractievoorzitters van de coalitiepartijen daar ook op kunnen reageren. Ik geef het woord aan de heer Wiedemeijer.

De heer Wiedemeijer: Dank u wel, voorzitter. Het is inderdaad een bijzonder beeld, maar ik kan mijn collega's geruststellen, ook over een uurtje zijn wij hier nog steeds met zijn allen het hoogste orgaan, dus dat blijft altijd hetzelfde. Voorzitter, je moet in weelde leven om bestaanszekerheid ouderwets te vinden. Zo sprak voormalig partijleider Lodewijk Asscher in zijn afscheidsrede het PvdA-congres toe – dit is de enige keer dat het wordt PvdA in mijn speech naar voren komt. Ware woorden in tijden van grote onzekerheid. Een land dat zich ondergedompeld ziet in een veelvoud aan crises – en we hebben er gisteren hier nog eentje aan toegevoegd – moet zich afvragen of de huidige economische orde nog perspectief biedt om al deze crises het hoofd te bieden. Het is daarom juist aan ons allen hier, hier in Haarlem, om een wenkend perspectief te bieden. Niet door groepen in de samenleving tegenover elkaar te zetten, maar met verenigde krachten. Met elkaar als volksvertegenwoordigers. Wie het vertrouwen in de politiek wenst te herstellen, moet een nieuw sociaal

fundament bieden aan de samenleving. Met dit nieuwe coalitieakkoord lonkt een hoopvol begin in onzekere tijden. Een coalitie die ernaar snakt om aan de slag te gaan, koers te kiezen en daadkracht tonen. Om bestaanszekerheid te bieden aan alle Haarlemmers, om zo gezamenlijk de grote uitdagingen die ons te wachten staan het hoofd te bieden. Ik nodig u allen uit om mee te denken deze sociale en progressieve koers te bestendigen, maar ook te versterken. Voorzitter, dan wilde ik graag onze plannen langs een aantal thema's nader doornemen en dan begin ik bij wonen. Mijn computer vindt wonen zo leuk dat hij nu heel erg gaat inzoomen, maar dat heeft hij dan heel goed afgericht. Er is in Haarlem een enorme wooncrisis, dit vraagt de komende jaren om daadkracht en actie. In het nieuwe coalitieakkoord treffen we dit aan. De woningbouw wordt versneld, met extra ambtelijke capaciteit en we trekken meer dan 10 miljoen euro uit voor de bouw van sociale huurwoningen in wijken waar nog weinig sociale huur is. In totaal moeten er tot 2030 tienduizend woningen komen, waarvan veertig procent sociale huur en veertig procent middeldure huur en koop. Foute beleggers en speculanten pakken we hard aan door onze middelen maximaal in te zetten. Voorzitter, dan ga ik verder met Haarlem als sociale stad. Haarlem is een sociale stad en dat gaan we versterken. Zeker in tijden van stijgende kosten en hoge inflatie is het noodzakelijk extra oog te hebben voor kwetsbare Haarlemmers. De coalitie trekt fors extra geld uit voor armoedebestrijding met het verhogen van de minimaregelingen, extra geld voor het Jeugd Sport & Cultuurfonds en 6 miljoen euro voor het aanpakken van energiearmoede. De stijgende kosten in de jeugdzorg en Wmo krijgen jaarlijks circa 8 miljoen extra structureel. Hier wordt ook extra geïnvesteerd in preventie. Met de grote behoefte aan personeel zijn er ook kansen nog meer werkzoekende Haarlemmers naar werk te begeleiden. Die kansen gaan we samen pakken. Dan ga ik verder met vergroenen en verduurzamen. De klimaatcrisis vraagt om urgent handelen. We moeten de klimaatdoelstellingen halen om de planeet in de toekomst leefbaar te houden. Dit moeten we samen doen en sociaal, anders lukt het niet. Het verduurzamen van woningen biedt ook een kans de woonlasten te verlagen. We investeren fors in het vergroenen van Haarlem en het bevorderen van de mogelijkheden voor voetgangers, fietser en ov. Hierbij past minder gebruik van de auto. We investeren in het opwekken van duurzame energie, zoals het stimuleren van collectieve zonnepanelen in de Waarderpolder. Voorzitter, dan wil ik graag een aantal mensen bedanken. Samen met de collega's van GroenLinks, D66, het CDA en Actiepartij hebben we ongeveer in een maand hard werken een mooi akkoord gemaakt. Er is ook enorm veel werk geleverd door de ambtelijke organisatie om de onderhandelaars van de benodigde informatie te voorzien, dan wilde ik specifiek Kjell en Frank bedanken. Graag danken wij ook in de eerdere fase de verkenner Kees Vendrik en mevrouw Joyce Langenacker die de gesprekken heeft begeleid. Om ietsjes vooruit te lopen het volgende agendapunt, graag wens ik tot slot zowel Eva en Bas, Robbert, Diana en Floor vast enorm veel succes en plezier met hun eervolle opdracht. Voor zover mijn termijn.

De voorzitter: Dank u wel. U heeft allen ook kennis kunnen nemen van het coalitieprogramma en ik kan me voorstellen dat u daar ook het een en ander over wilt zeggen. Ik geef de partijen, de niet-coalitiepartijen in volgorde van grootte daarvoor het woord. Als eerste is dat de fractievoorzitter van de VVD, de heer Van Kessel.

De heer Van Kessel: Dank u wel, voorzitter. Op 16 maart ging de helft van de Haarlemse kiezers naar de stembus. Op diezelfde dag bleef de andere helft van de kiezers thuis en dat is een probleem. Want niet alleen het feit dat mensen mogen stemmen, maar ook dat mensen gaan stemmen is belangrijk voor de legitimiteit van het stadsbestuur. Want als Haarlemmers niet meer naar de stembus gaan, als Haarlemmers niet meer geloven dat hun stem ertoe doet en als Haarlemmers zich niet vertegenwoordigd voelen, dan doet het werk van de gemeenteraad er niet meer toe, dan doen wij er niet meer toe. Vlak na de verkiezingen hebben wij hier dat probleem ook benoemd. Tijdens de verkennende gesprekken kwam het aan de orde, er is een motie aangenomen om de opkomst van de verkiezingen te onderzoeken en ik vraag de burgemeester hoe het ervoor

staat met dit onderzoek, waar de gemeenteraad drie maanden geleden om vroeg. Voorzitter, we zijn nu ruim honderd dagen na de verkiezingen en voor ons ligt het eerste grote werk uit deze gemeenteraad, het coalitieakkoord. Het valt de VVD op dat dit akkoord niet spreekt over de lage opkomst, waar de PvdA zich na de verkiezingen nog druk om maakte. Er ligt geen raadsakkoord, zoals GroenLinks dat graag gezien had. En er ligt geen akkoord van een stabiele meerderheid in de gemeenteraad, zoals D66 dat graag gezien had. Het is een akkoord van de kleinst mogelijke meerderheid. Deze coalitie is helaas tot een gesloten akkoord gekomen. De coalitie heeft de kans laten passeren om na de verkiezingen te spreken met de kiezers. Ze hebben de kans laten liggen om te spreken met de thuisblijvers. En voorzitter, het is een gemiste kans van de coalitie dat ze voor het verschijnen van het akkoord niet eens een poging hebben gedaan om bijvoorbeeld de steun van het blok SP/Jouw Haarlem, of de steun van de VVD te vinden. Geen uitgestoken hand. De coalitie die de afgelopen acht jaar krampachtig heeft vastgehouden, gaat er nog vier jaar uitpersen. Meestal betekent dat rigide vasthouden aan het systeem van gemaakte afspraken. Er is weinig plek voor tegenspraak, er is geen ruimte voor vergeten belangen. Er is weinig plek voor voortschrijdend inzicht. De nieuwe leden van deze coalitie, die gaan dat nog wel ervaren. Dit soort akkoorden werken als een soort Jenga-toren: als je er te veel aan morrelt, dan valt het bouwwerk om. Voorzitter, de doorstart van deze coalitie belooft weinig verandering. Laten we dan maar eens naar de inhoud gaan kijken. Gaat dit coalitie bijdrage aan het vertrouwen van de Haarlemmers in de gemeente? Gaan we met dit akkoord de echte problemen van mensen oplossen? Te beginnen met wonen. De afgelopen jaren is de woningbouw achtergebleven in de behoeftes van de Haarlemmers. Starters en jonge gezinnen zijn hiervan de dupe en ze nemen dat de gemeente kwalijk. Afgelopen jaar zijn er netto driehonderd woningen bij gekomen en tweehonderd sociale huurwoningen zijn verloren gegaan. Dat is gewoon niet goed genoeg. U moet bouwen, bouwen, bouwen. De VVD voorspelt dat het krampachtig vasthouden aan te veel sociale huur de starters en jonge gezinnen niet gaat helpen. Deze sociale huurwoningen worden betaald door middel van dure woningen, die een normaal gezin niet kan betalen. We moeten dus oppassen dat Haarlem niet het reservaat van arm en rijk wordt, omdat er geen huizen meer zijn voor de werkende middenklasse. Dan de bereikbaarheid van Haarlem. Haarlem is filehoofdstad nummer één van Nederland. Bij de presentatie van het coalitieakkoord hebben we wat lacherig gerept over: doe je auto maar de groeten. Dit is een houding van oude regenten: de gemeente is de baas en bepaalt over u. Doe de groeten aan de auto waarmee ouders hun kind naar het speciaal onderwijs brengen, doe de groeten aan de auto waarmee de mantelzorger zijn partner naar het ziekenhuis brengt, doe de groeten aan uw kleinkinderen die het parkeertarief dit weekend niet gaan betalen. De VVD had veel liever gezien dat het college zou investeren in de doorstroming van het wegverkeer. Mijn vraag aan de burgemeester is of hij iets kan zeggen over hoe de plannen van deze coalitie om het autoverkeer te belemmeren van invloed zijn op de aanrijtijden van onze hulpdiensten. Dan kom ik op het sociaal domein. Ook hier krijgt hardwerkend Haarlem de rekening gepresenteerd van linkse hobby's. De armoedegelden worden deze periode met 12 miljoen verhoogd, waardoor de drempel om aan het werk te blijven of te gaan werken wordt verhoogd. Heel fijn, hoor, dat eenmalige bedrag, maar waarom zou je nog die extra dienst draaien als je daarmee je minimabudget kwijtraakt? Arbeid moet lonen, zeker in tijden van krapte op de arbeidsmarkt en krappe overheidsfinanciën. De VVD pleit er dan ook voor dat de coalitie de plannen laat doorrekenen ten aanzien van de zogeheten armoedeval. De VVD vraagt de coalitie ook om te heroverwegen, of in ieder geval om af te zien van het verhogen van die minime regelingen en dit vooral te besteden aan de ontplooiing van mensen, dus in scholing of in het begeleiden naar werk. Staat er dan helemaal niets goeds in dat coalitieprogramma, voel ik u denken? Nee, dat is ook niet het geval. De VVD is blij met de extra handhaving, zeker in het Reinaldapark. De VVD is blij met de structurele middelen voor de Wmo en de jeugdzorg. En de VVD is blij met de vergroening van de stad. Tijdens de verkenning heeft de VVD erop gewezen dat er vooral in het Rotterdamse college op dit vlak hele goede praktijken zijn en wellicht is het aardig om als nieuwe gemeenteraad daar eens ons licht op te gaan

doen. Na acht jaar zegt het college dat het tijd is voor actie, zegt de coalitie dat het tijd is voor actie. De VVD is blij dat de PvdA in het debat over de jaarrekening – en dit is de laatste keer dat ik PvdA zich in dit ...

De heer Wiedemeijer: '...' (buiten microfoon).

De heer Van Kessel: Ja, dat. Dat jullie in de jaarrekening al aangaven dat de doelen en de actiepunten uit dit akkoord meetbaar uitgewerkt moeten worden in de begroting. Zo kunnen wij en alle Haarlemmers zien of dit college wel in staat is om de hoge ambities waar te maken. Hier laat ik het bij.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we naar de Partij voor de Dieren, mevrouw Van den Broek.

Mevrouw Van den Broek: Dank u wel, voorzitter. Allereerst willen wij de coalitie feliciteren met hun coalitieakkoord. De titel Actie! spreekt ons in ieder geval zeer aan. Om het op zijn Partij voor de Dieren te zeggen: vooruit met de geit. Wat ons het meest verheugt is dat er naast het benoemen van ambities ook een aantal echte keuzes zijn gemaakt, zoals bijvoorbeeld de bredere invoer van gereguleerd parkeren. Goed om te lezen dat hier volgend jaar al mee wordt gestart. Toch denk ik dat er naast het gereguleerd parkeren ook plekken zijn waar je gewoon veel minder auto's op straat wil hebben. Ik noem bijvoorbeeld de Nieuwe Gracht, waar men nu op vier rijen kan parkeren, terwijl je naast het station zit en er ook nog een parkeergarage voorhanden is. Dus gaat de nieuwe coalitie ook kijken of we op plekken in de stad daadwerkelijk het aantal parkeerplaatsen flink kunnen terugschroeven en hier weer hoogwaardige openbare ruimte van maken, passend bij de plek? Nu we ons toch aan de Nieuwe Gracht begeven, deze zou veel aantrekkelijker worden als langs de kades drijvende tuinen zouden worden geplaatst. Ik laat u graag wat foto's van de Hobbemakade in Amsterdam zien en ik weet zeker dat u meteen om bent. Voorzitter, ook in de woningparagraaf lezen we mooie plannen, zoals het voornemen voor een actieplan Housing First en daarmee dak- en thuislozen sneller aan een stabiele basis kunnen bouwen. Heel erg mooi. Ook lezen we dat klimaatbestendig, natuurinclusief en energieneutraal bouwen verplicht wordt. Fantastisch, dat is iets waar we ons heel erg bij kunnen aansluiten. Dan de energietransitie, die vraagt veel van ons allemaal en de ambities en intenties zijn helder. Maar hoe gaan we die schaalgroottes realiseren? U heeft het over een isolatieoffensief, maar als ik het zo lees, dat hangt toch vooral op uitbreidingen van de huidige regelingen. Onder een echt offensief versta ik dat u met elke aannemer, loodgieter, installateur, dakbedekker, corporatie, bank, onderwijsinstelling om tafel gaat, om niet alleen de operatie op te schalen, maar ook organisatievermogen en expertise te creëren die van waarde is voor onze stadseconomie. De Haarlemse isolatiecampus, wij zien het al helemaal voor ons. Een laatste punt hierover. Er zijn natuurlijk ook maatregelen die weinig tot geen geld kosten, zoals het stoppen met terrasheaters, zoals Frankrijk vandaag aankondigde. Want de planeet warmt op, dan is het heel raar dat je een terrasverwarmer aanzet om die planeet nog eens extra op te warmen. Ten aanzien van een gezonde stad meldt het coalitieakkoord dat de gezondheid van Haarlemmers te lijden heeft van zaken als geluidsoverlast en ultrafijnstof. Toch gaat men in het akkoord niet uit van een daling van het autogebruik. Auto's veroorzaken veel geluidsoverlast en uitstoot van CO₂, fijnstof en stikstofdioxide. Kortom, wat ons betreft had dit punt ambitieuzer gemogen. De coalitie zet zich ook in voor gezondheid op preventie: sport en bewegen en rookvrije zones. Dat steunen wij van harte, maar er wordt met geen woord gerept over voeding. Sterker nog, het woord voeding wordt nul keer genoemd in het akkoord. Gaat de coalitie inzetten op de eiwittransitie? Als we plantaardig voedsel in de stad stimuleren, heeft dat immense voordelen voor de gezondheid van de Haarlemmers, dierenwelzijn, klimaat en biodiversiteit. Laten we een voorbeeld nemen aan Groningen. En is dit college bereid om te kijken naar middelen om nieuwe fastfoodketens te weren uit de stad en bijvoorbeeld meer te investeren in moes-, pluk- en schooltuinen? Dan zijn we pas echt preventief bezig, voorzitter. Voorzitter, tot slot. We gaan nog even op ons stokpaardje zitten: de biodiversiteitscrisis. De gisteren

aangenomen motie geeft ons veel vertrouwen dat het nieuwe college hier actief mee aan de slag wil. Om ervoor te zorgen dat dieren zich kunnen verplaatsen is alleen het versterken van de diversiteit in het al bestaande groen niet genoeg, we moeten ervoor zorgen dat het groen onderling zoveel mogelijk wordt verbonden en er nieuw groen bijkomt. We kijken uit naar het nieuw vast te stellen groenbeleidsplan hiervoor. Ook bewoners moeten aan de slag om, in het kader van die biodiversiteit en klimaatuitdagingen, het spreekwoordelijke varkentje te wassen. We zien al mooie initiatieven, zoals de groenedakensubsidie, maar we zien ook nog mogelijkheden voor bijvoorbeeld een omgekeerde tegeltax. Minder verharding en afkoppeling van het regenwater in je tuin levert je een korting op de rioolbelasting op. Voorzitter, u had misschien al een vermoeden, of de coalitie, maar wat de Partij voor de Dieren betreft had het meer over dieren kunnen gaan in dit coalitieakkoord. Het zou wel wat concreter mogen. We noemen bijvoorbeeld ontmoedigen van evenementen waarbij dieren worden gebruikt, het ondersteunen van minima bij noodzakelijke dierenartskosten en extra alertheid op het welzijn van huisdieren in situaties van huiselijk geweld. We zijn blij dat in het coalitieakkoord staat dat we gaan pleiten voor een stop op de ganzenjacht op Haarlems grondgebied, maar we willen erop wijzen dat alle dieren een intrinsieke waarde hebben. Stopt Haarlem dan ook met het doden van ratten, om tegelijkertijd vol in te zetten op preventie en voorlichting? En gaat Haarlem de sportvissen uitfasen? Aangezien er steeds meer wetenschappelijk bewijs is dat ook vissen pijn en stress kunnen ervaren. Samenvattend, voorzitter, wij zien dat de uitdagingen groot zijn, zo niet immens, en dat deze coalitie klaarstaat met veel energie om aan de slag te gaan. De Partij voor de Dieren wenst jullie heel veel succes toe. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan is het woord aan de OPHaarlem, de heer Smit.

De heer Smit: Dank u wel, voorzitter. We hebben lang moeten wachten op het coalitieakkoord. Dat heeft OPHaarlem wel verbaasd, want na acht jaar zou je in de coalitie toch wel moeten weten welke wegen ingeslagen zijn. Er was blijkbaar toch flink wat tijd nodig om aan de verhoudingen en aan de sfeer in de coalitie te sleutelen. Een nieuwe coalitie is het niet, want de Actiepartij kon de afgelopen jaren meer en meer herkend worden als een gedoogpartij. Het blijft een gemiste kans, want de coalitie is smal – mijn collega van de VVD zei het al. OPHaarlem heeft de hand uitgestoken, maar die was niet nodig. En dan hebben we nu actie. Actie in een wereld die binnen één jaar volkomen veranderd lijkt. Flexibel in moeten spelen op de veranderende wereld kan wel wat betekenen voor een ogenschijnlijk dichtgetimmerd akkoord. Enkele tekstpassages vinden wij de aandacht vragen. Op pagina 3: “Haarlem is een gastvrije stad, ook voor vluchtelingen en nieuwkomers. Alle Haarlemmers kunnen meedoen in de samenleving, we ondersteunen de Haarlemmers die dat nodig hebben.” Dat vinden wij ware woorden en OPHaarlem beseft dat er enorme inspanningen geleverd moeten worden om alle Haarlemmers mee te laten doen. The proof of the pudding is in the eating, en wij zullen de coalitie hier met grote aandacht volgen. Pagina 4: “Wij realiseren ons dat de toekomst grotendeels onvoorspelbaar is, nu nog meer dan in voorgaande jaren.” Wederom ware woorden en OPHaarlem zal de flexibiliteit in de begroting toetsen om te bezien in hoeverre er ruimte is om in de beleidskaders te kunnen schuiven als de wereld dat vereist. Heel kort loop ik enkele thema’s door. Stad om te wonen. Gelukkig is de verhuurdersheffing afgeschaft, ongelukkig zijn de beheersontwikkelkosten van de corporaties geëxplodeerd. De vraag is of er echt meer geld is en of de ambities daarmee afgedekt kunnen gaan worden. Sociale stad. Veel goede ideeën, maar de pijn zit bij twintig- tot dertigduizend Haarlemmers zo diep dat er meer moet gebeuren aan de basis om ze aan te kunnen laten haken bij veel van de ambities. De ambities zijn er wel, maar krijg je de Haarlemmers die zo diep in de put zitten richting je ambities en de goede bedoeling? Gezonde stad. Sport en bewegen worden steeds belangrijker voor de gezondheid van de Haarlemmers. We hebben tenslotte ook twee coronajaren die de Haarlemmers gedwongen heel vaak stil hebben laten zitten. Dit onderdeel vinden wij nog matig ingekleurd. Dan maak ik even een klein uitstapje, maar ik vind dat ik hem vanavond kan. Ik zou

graag van de gelegenheid gebruik willen maken om aandacht te vragen voor de crowdfundingactie voor Amy Pieters, een topsporter uit Haarlem die het enorm moeilijk heeft op dit moment en ik hoop dat iedereen gaat overwegen aan de crowdfundingactie mee te doen. Duurzame stad. Hier herkent OPHaarlem een toegenomen nuchterheid en dat is te waarderen. Op het warmtenet in Meerwijk komen wij na vandaag nog regelmatig terug. Nog steeds zijn wij geen voorstander van windmolens op Schoteroog. De spanning tussen meer woningen en meer groen, zeker voor de biodiversiteit, zal verder oplopen. Het verdienen aan de auto vinden wij geen goede oplossing, het denken over de auto en het verminderen van autogebruik wel. Nog een paar teksten uit het coalitieakkoord aan het eind. “Wij zien er als coalitie naar uit om Haarlem, in samenwerking met alle andere fracties in de gemeenteraad, met het college van burgemeester en wethouders, de gemeentelijke organisatie en niet in de minste plaats de inwoners en ondernemers, over vier jaar nog mooier en socialer door te geven.” De eerste signalen van deze woorden zijn niet gunstig, met dit dichtgetimmerde akkoord waar je als oppositie geen of nauwelijks ruimte herkent voor een dialoog en met een uitgekleden participatie van de Haarlemmers, waar de kadernota al een voorschot op heeft genomen. Niet meer met de Haarlemmers praten over wat, maar alleen nog maar over hoe. Leve de nieuwe democratie. Het neemt niet weg dat OPHaarlem insteekt op de ambitie voor een inhoudelijke en open dialoog die we, meer verdiept dan vanavond, op 11 en 14 juli gaan voeren en vervolgens bij de behandeling van de begroting in november. De discussie over het karakter van incidentele of structurele uitgaven voeren we dan ook – dan ook, want nu wil de coalitie zijn vingers er nog niet aan branden, want het antwoord op mijn vragen is achterwege gebleven. Ik dacht het wel, want ik heb het nog steeds niet gehad, maar dat komt zo. Ik eindig met enkele, toch zou ik zeggen, vragen voor straks, voor 11 en 14 juli voor de begroting. Wordt er gewerkt aan een bijgestelde ambitie en een verlengde horizon voor de onderwijshuisvesting? Gegeven het feit dat de bouwkosten niet te temperen zijn, aannemers ook niet te vinden zijn en BENG-bouwen – bijna energieneutraal gebouwd – wordt opgevolgd door ENG – helemaal energieneutraal en dus weer duurder. Wordt die horizon geactualiseerd? Wij hopen, en OPHaarlem hoopt dat in de begroting straks ook te zien, dat het enorme inflatie-effect van 2022 goed verwerkt gaat worden in de begroting '23, zodat we tegen echte, reële getallen aankijken. Dank u wel, voorzitter, dit was mijn bijdrage.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we naar de SP, het woord is aan de heer Kuin.

De heer Kuin: Voorzitter, ik zag net pas dat ik 8.14 minuut heb, dus ik heb wat nuances en positieve delen moeten schrappen. Grapje. In de inleiding van het coalitieakkoord schrijft de coalitie dat we in een woon-, klimaat- en energiecrisis zitten. Ze zijn op zijn minst één vergeten: de vertrouwenscrisis. We zijn gekozen door slechts de helft van de Haarlemmers, daarom past ons allen bescheidenheid, daarom is het zoeken van draagvlak nog meer noodzakelijk dan het al was en laten we dan in ieder geval conclusies trekken uit de keuze van de Haarlemmers die nog wel hebben gestemd. Helaas is dat niet gebeurd. Deze coalitie heeft op 16 maart netto vier zetels verloren. Vier zetels nettoverlies is een verlies van tien procent van het totaal aantal zetels en dat is een verlies van vijftien procent van het aantal zetels wat deze coalitie had tot 16 maart. We hebben samen met Jouw Haarlem aan de besprekingen deelgenomen met de serieuze bedoeling tot een nieuwe coalitie te komen, maar we hebben vanaf het eerste gesprek gemerkt dat we geen serieuze optie waren. En waarom zouden ze dat ook doen? Als je met je huidige coalitiegenoten in vele jaren onderlinge vertrouwen hebt opgebouwd en hebt ervaren dat de geringe verschillen overbrugd kunnen worden. Maar daarmee wordt de belangrijkste vraag overgeslagen: wat betekent het nettoverlies van vier zetels voor deze coalitie, en had dat niet moeten betekenen dat er een echt serieuze poging was ondernomen de coalitie te vernieuwen? En dus inhoudelijke onderhandelingen te voeren met anderen, met de intentie eruit te komen en daarmee te laten zien dat de uitslag het nettoverlies serieus wordt genomen. Helaas is dat niet gebeurd. Het onderlinge vertrouwen was blijkbaar belangrijker dan het vertrouwen van de Haarlemse burgers. De SP wilde samen met

Jouw Haarlem deelnemen aan een linkse coalitie. Op drie hoofdonderwerpen wilden wij het verschil maken, de rest was daaraan ondergeschikt. Ten aanzien van de wooncrisis willen wij netto meer woningen en lagere woonlasten. We willen de armoede bestrijden en in de zorg willen we stoppen met de marktwerking, van geldverslindende concurrentie naar samenwerking, stoppen met winst maken en het oplossen van wachtlijsten. En wij willen de zeggenschap van de Haarlemmers vergroten door goede participatie en een bindend referendum. Wij vinden nog steeds overal wat van, maar wij beoordelen dit akkoord vooral op deze drie punten en dat is niet goed genoeg. Wij zullen ons de komende vier jaar hierop binnen en buiten de raad te laten horen. Gisteren heeft deze raad de noodtoestand afgekondigd met betrekking tot de biodiversiteit. Noodtoestand betekent dat de normale toestand en de wetgeving tijdelijk niet meer geldt. Laten we het opvatten als een uiting van urgentie. Wij zouden willen dat die urgentie ook geldt voor de wooncrisis. De wachttijd voor een sociale huurwoning is in Haarlem gemiddeld acht jaar en twee maanden. Dat betekent dat er ook mensen zijn die nog veel langer moeten wachten. Afgelopen vier jaar was er ook de ambitie om er tienduizend woningen bij te bouwen. Netto heeft dat ongeveer 38 woningen opgeleverd. Het vorige college constateert dat we achterblijven bij de ambities door stikstof, capaciteit, complexiteit van stijgende kosten en weinig eigen grond. Wij vragen ons oprecht af waarom de ambitie van tienduizend woningen bij nu wel zou lukken. Of is het sowieso niet beter om netto getallen te communiceren? Uiteindelijk gaat het er toch om hoeveel woningen erbij komen? Dan kunnen we ook beter beoordelen of er genoeg urgentie in zit. In het akkoord staat: "Een woning is om in te wonen en niet om mee te speculeren." Dit had een tekst van ons kunnen zijn en dat is het denk ik ook. We zijn benieuwd tot welke urgentie en daden dat gaat leiden. Voorzitter, gisteravond heeft deze raad de noodtoestand uitgeroepen ten aanzien van de biodiversiteit, terwijl er kinderen in armoede leven, terwijl er wachtlijsten staan in de jeugdhulp en we voorzieningen in de Wmo hebben moeten versoberen en er tegelijkertijd aan het eind van 2021 1,8 miljoen zorggeld over is. De SP heeft recent de jaarverslagen van alle in Haarlem gecontracteerde werkgevers bestudeerd. Bijna de helft van de 56 gecontracteerde bedrijven heeft een winstmarge die hoger is dan 5 procent. Er zijn zelfs bedrijven met een winstmarge van 38 tot 49 procent. Deze 56 gecontracteerde werkgevers hebben tezamen in 2019 en 2020 10 tot 12 miljoen winst per jaar gemaakt. Wij weten niet of ze die winst alleen met hun activiteiten in Haarlem hebben verdiend, maar het is toch gênant en schrijnend dat er onvoldoende geld is voor goede zorg, terwijl er met publiek geld wat door ons samen is opgebracht winst wordt gemaakt in de zorg. Wij roepen deze coalitie in ieder geval op de winsten aan te pakken en ervoor te zorgen dat geld voor zorg naar zorg gaat. En de structurele oplossing: stop met de aanbestedingen. Deze zijn ons een doorn in het oog. Concurrentie in de zorg moet wat ons betreft plaats maken voor samenwerking. Gisteravond heeft deze raad de noodtoestand uitgeroepen ten aanzien van de biodiversiteit. Ja, voor jullie het vergeten waren. Dit was geen resultaat van een brede maatschappelijke Haarlemse discussie, maar kwam letterlijk uit de lucht vallen in een vreemde motie aan het eind van een lange raadsvergadering. Wat ons betreft nemen we belangrijke, essentiële besluiten met draagvlak, alleen dan hebben ze waarde, hebben ze urgentie en gebeurt er ook wat mee. Wij geloven niet in burgerberaden van kleine groepjes, geef alle Haarlemmers de kans zich uit te spreken. Er zijn elk jaar de komende jaren landelijke verkiezingen, laten we die gebruiken om een paar essentiële besluiten in een bindend referendum aan de Haarlemmers voor te leggen. Tot slot, toch een compliment aan het akkoord, met het structureel uitbreiden van de minimagelden, 1,6 miljoen. Heel belangrijk, complimenten. Laten we de wooncrisis, de armoede, de zorg en de vertrouwenscrisis met de urgentie van een noodtoestand aanpakken.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan wij naar Jouw Haarlem, de heer Aynan.

De heer Aynan: Dank u wel, voorzitter. Ik hoop dat het geen voorbode is, maar op weg naar deze vergadering zag ik donkere wolken zich boven het stadhuis samenvakken en begon het ineens heel hard te regenen. Maar voorzitter, over naar het akkoord. Ja, het heeft inderdaad heel lang geduurd. Ik zou de coalitiepartners bijna

willen vragen of dit ook een tangverlossing is geweest. Dan de inhoud. In het akkoord staan inderdaad veel goede dingen. Zo worden de minimaregelingen opgehoogd naar 130 procent van het bijstandsniveau, zodat meer mensen er gebruik van kunnen maken. Zeer welkom in deze tijden van almaar toenemende prijzen. Er komt meer geld voor amateurkunst, de verkoop van sociale huurwoningen wordt beperkt, er komt meer ruimte voor initiatieven, er komen flexwoningen, aandacht voor toegankelijkheid voor mensen met een beperking, aandacht voor suïcide onder jongeren, extra bescherming voor oude bomen, allemaal ontzettend goede ideeën. Aan de andere kant, voorzitter, worden de wachtlijsten in de zorg niet aangepakt, wordt het betaald parkeren zonder draagvlak over de stad uitgerold, waardoor mensen in deze toch al dure tijden op extra kosten worden gejaagd. En we vinden het onverstandig om tienduizend woningen in bestaande wijken te willen bouwen. We vrezen dat de leefbaarheid en bereikbaarheid daar in het geding komen. Overigens blijkt het om tienduizend woningen bruto te gaan, wat er onderaan de streep netto overblijft moeten we nog maar zien. Vandaar ook onze vraag: om hoeveel woningen netto gaat het? U kent ons standpunt over bouwen: kijk ook wat er mogelijk is aan de randen en niet alleen in de bestaande wijken. Voorzitter, ook voor dit coalitieakkoord geldt: eerst zien, dan geloven. Het komt er nu op aan om te laten zien dat het college en deze coalitie in staat is om niet alleen mooie dingen op te schrijven, maar ze ook daadwerkelijk uit te voeren. Behalve woorden, graag ook daden. Huizen bouwen, verduurzamen, vergroenen, de armoede en tweedeling aanpakken. Alleen op die manier kan het beschadigde vertrouwen herwonnen worden. En Jouw Haarlem zal zich constructief opstellen waar het kan, dat hebben we de afgelopen jaren ook laten zien, maar kritisch waar het moet. Maar voorzitter, uiteindelijk is het aan de Haarlemmers om over vier jaar de balans op te maken en te beslissen of de mooie woorden geen loze beloftes zijn gebleken. Tenslotte een paar vragen. Nogmaals dus de vraag: om hoeveel netto toevoeging van het aantal woningen het gaat. We lezen op bladzijde 23 dat data in digitale systemen de basis vormen voor besluitvorming, ze geanalyseerd worden ten behoeve van beleid en gedeeld met ketenpartners. We hebben bij de toeslagenaffaire gezien waar het gebruik van data en algoritmes kan leiden, dus graag een toelichting: wat bedoelt u hier nou mee? Op bladzijde 13 lezen we dat, om een beroep op zorg te voorkomen, u de rol van de school en de buitenschoolse opvang wil versterken door hen te helpen vroegtijdig hulp te verlenen aan kinderen die het even niet meer zien zitten. Hoe wilt u dat gaan doen? Het personeelstekort in het onderwijs is al idioot hoog, we hebben vandaag in de krant kunnen lezen dat het om 9000 vacatures gaat. Dezelfde vraag geldt ook als het gaat om de wijkagenten. U wilt de wijkagent meer de wijk in sturen, maar hoe gaat u dat doen met het nu al nijpende tekort aan agenten? Een van uw actiepunten is het actief optreden tegen traditionele praktijken die in het bijzonder vrouwen en meisjes beperken en schaden. Op welke traditionele praktijken wordt gedoeld? Vooral omdat u hier bewustwordingscampagnes op wilt inzetten. Want heeft u het nou over vrouwenbesnijdenis, kindhuwelijken, huwelijksdwang, gedwongen achterlating en eengerelateerd geweld? Als u het daar over heeft, dan moet u dat ook duidelijk in het coalitieakkoord expliciet benoemen en niet zo verhuld spreken van traditionele praktijken. Tenslotte, voorzitter, graag een reactie daarop, viel het ons op dat bij de paragraaf diversiteit geen enkel actiepunt is geformuleerd. Of neemt u genoeg met genderneutrale toiletten bij de gemeente?

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we naar de bijdrage van Hart voor Haarlem, mevrouw Van Zetten.

Mevrouw Van Zetten: Dank u wel, voorzitter. Beste vrienden van de coalitie, gefeliciteerd met jullie resultaat. Ja, en wat vindt Hart voor Haarlem dan van het voorliggende coalitieakkoord? In uw eerste zin maakt u gewag van de grote mondiale problemen waarin ons Haarlem verkeert. De lat ligt torenhoog en u gaat het oplossen door eindelijk na al die jaren in actie te komen. Wat ons betreft had u het kort kunnen houden, want als iets ons de laatste tijd heeft geleerd is dat alles relatief is en dat we met dagkoersen leven. Dat vraagt wat ons betreft vooral om een ervaren bestuur met een stevig mandaat en dit zien wij niet terug noch in het college met twee ervaren wethouders en drie beginnelingen, noch in het programma dat voor ons ligt. De helft van de

stad doet niet mee, dat hebben andere partijen ook al geconstateerd. Vorige week werd een nog wat gegrapt over dualisme, want de wethouder moest zo min mogelijk de fractiekamers bezoeken. Wij constateren dat bij de coalitieonderhandelingen drie wethouders en één beoogd wethouder waren betrokken. Dezelfde vier personen die in 2018 het akkoord in elkaar timmerden. Wethouders bepalen hier het beleid en voeren het uit, dat heeft weinig met dualisme van doen. Enfin, u moet dat allemaal zelf weten, maar hou dan op met dat zelfgenoegzame geleuter. Fracties lopen hier aan de leiband en de oppositie is eruit gewerkt. Vooral Hart voor Haarlem betreurt het zeer dat een grote partij als de VVD voor de derde keer aan de kant staat, omdat je juist in tijden dat het moeilijk is gewoon een zo breed mogelijke steun moet hebben hier in de raad, maar ook in de stad. En dat alleen links hier de problemen gaat oplossen, dat lijkt ons een grote illusie. De samenstelling van het college vindt Hart voor Haarlem weinig divers en we vragen ons af of het totale gebrek aan aandacht voor de ouderen in Haarlem hier schuldig aan is. Laat u dan die wethouder van diversiteit en inclusie vooral iets anders doen. Waarom geen wethouder om een groot probleem als taalachterstanden, laaggeletterdheid als speciaal onderwerp in de portefeuille van mevrouw De Raadt te stoppen? Want volgens mij heeft de samenleving grote behoefte aan meer, veel meer aandacht voor deze problemen, ook in Haarlem met een vrij hoogopgeleide bevolking. De bestuurscultuur, pagina 19. Wat lezen we hier? “Wij zijn samen verantwoordelijk voor een goed bestuur. Samenspel tussen gemeenteraad en college. Raadzaal verbeteren. Continueren raadsbrede besprekingen. Gemeenteraad verbeteren.” In het licht van wat we de afgelopen maanden hier hebben meegemaakt, onder leiding van de Partij van de Arbeid en met onze burgemeester, die in onze vakantie de portretten hier uit onze raadzaal heeft laten wegsjouw – moet u even kijken hoe wij tegenwoordig in deze ruimte zitten, u hoort het ook aan de akoestiek dat hier een belangrijk onderdeel van deze raadzaal ontbreekt – ja, dan begrijp ik echt niet wat deze paragraaf in dit coalitieakkoord te zoeken heeft. Wat is de betekenis eigenlijk van dit onderdeel? Wat betreft het taalgebruik maakt Hart voor Haarlem bezwaar tegen het gebruik van het woord malafide om bepaalde beleggers te typeren. Wij vinden dit selectief veroordelen van een kleine groep en weinig passend in een coalitieakkoord, want voor hetzelfde geld kunnen we ook praten over malafide pgb-misbruikers, of mensen die hun uitkering of zo leuke dingen gaan doen en daarnaast gaan werken. Dat gebeurt vaak genoeg en dan heb je het ook niet over malafide Haarlemmers. Tenminste, niet in een coalitieakkoord, want wat straalt je hiermee uit? Wij vinden natuurlijk ook een paar dingen positief, dat is logisch. Want dat zwemmen in het Spaarne, ja. Taalachterstand, vroeg- en voorschoolse educatie, oude bomen beschermen, ik pleit er in feite al jaren voor en je ziet het weer terugkomen en dat is natuurlijk mooi, want zo blijft er altijd werk aan de winkel in deze stad, want dat is blijkbaar nooit af. Ook natuurlijk dat er meer aan handhaving gaat worden besteed is natuurlijk een heel goed punt, dat ondersteunen wij ook allemaal. We hebben wel een paar vragen. Wij lezen op pagina 6 over het stikstofprobleem en dan wordt er gezegd dat we bedrijven in de groene rand van Haarlem willen uitkopen. Mijn vraag aan u: hoeveel van de bedrijven, wie zijn dat, wie bedoelt u daarmee? En inderdaad, net als Jouw Haarlem vroeg ik me af hoe het zat met dat stuk over de lokale vrouwenorganisaties waarvan u verwacht dat ze actief gaan optreden tegen traditionele praktijken die vrouwen en meisjes beperken en schaden. Want wat ons betreft zijn juist niet die vrouwenorganisaties een onderdeel van het probleem, iedereen weet hoe je als vrouw als je naar boven wil klimmen naar beneden kan worden getrokken door je zusters, die ook het beste met je voor hebben. Wat dat schaden betreft van meisjes, doelt u dan op de praktijken als genitale verminking? En als er berichten zijn in Haarlem – want in heel Nederland is dat een probleem, dus waarom niet in Haarlem – waarom dat inderdaad niet expliciet benoemen, waarom hier niet duidelijk over zijn? Ik vind het ook inderdaad niet een onderdeel van het coalitieakkoord, dat zou ik er ook niet in hebben gezet, maar u geeft inderdaad de suggestie dat we iets gaan doen, dat kan ik zeer waarderen, want ik ben het helemaal eens, ik denk dat het van D66 afkomt en dat vind ik heel erg goed. Maar dan moeten we het dan een volgende keer maar eens over hebben hoe we dat gaan invullen, want ik vind dat een heel belangrijke zaak hier in deze

stad, die al die jaren veel te onderbelicht is geweest. Wat dat betreft complimenten en ik wacht nog wel op een antwoord, mijnheer Wiedemeijer, die kunt u vast wel geven. Daar laat ik het bij, dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Nou is degene die hierna normaal gesproken het woord zou voeren, die heeft de zaal verlaten, dus ik geef graag het woord dan aan de vertegenwoordiger van de ChristenUnie, de heer Visser.

De heer Visser: Dank u wel, voorzitter. Ik begin met een puntje van orde. De ChristenUnie heeft voor vanavond twee moties ingediend, we willen immers actie deze periode en we beginnen natuurlijk op dag één van een nieuwe coalitie. Toch zal ik deze moties aanhouden, want ik heb begrepen dat de meeste partijen liever inhoudelijke moties bij de kadernota zien, dus daar leg ik me maar bij neer. Bijkomend voordeel: alle fracties kunnen zich goed voorbereiden en nog hun logo boven onze motie zetten, wij wachten af. Voorzitter, de ChristenUnie is enthousiast over het coalitieakkoord. Het is sociaal, groen en er wordt ingezet op een mobiliteitstransitie, en het is duurzaam. Alhoewel? Waarom nu een enkelzijdig gedrukt document, met ook nog plastic ervoor? Kan de coalitie dat uitleggen, hoezo duurzaam? Ik hoop dat dit een eenmalige uitglijder is. De ChristenUnie is blij met de inzet om daklozen te helpen. Niet met nog meer opvang, maar met het uitgangspunt van Housing First. Complimenten. Ik kan niet alles noemen, maar de meeste punten kunnen wij steunen. Natuurlijk wacht de ChristenUnie wel de uitwerking af en hier en daar zullen wij de komende jaren vast nog wel wat puntjes op de i willen zetten. Zo delen wij de zorgen van Jouw Haarlem over het delen van data en het klakkeloos toepassen van algoritmes. Zet liever in op betere digitale dienstverlening, daar las ik weinig over. En wij delen de zorgen van Hart voor Haarlem over laaggeletterdheid. Over één punt in het akkoord zijn we het in ieder geval niet eens. De coalitie blijft ambitieus met afvalscheiding, maar wil dit bereiken door verhoging van de afvalstoffenheffing. Voorzitter, de relatie tussen dit doel en deze maatregel, die zie ik hier niet. Hier staat gewoon belastingverhoging, zonder enig argument. Wat wel is, dat het coalitie voorstelt om de kosten voor de afvalscheiding het principe 'de vervuiler betaalt' te hanteren. Dat klinkt goed. Maar helaas, deze belofte wordt meteen al niet waargemaakt. De coalitie wil de afvalstoffenheffing differentiëren op basis van de grootte van het huishouden. Ik heb het al vaker gezegd, dit is echt een heel slecht idee. Het is veel te simpel om te denken dat een groter huishouden ook meer restafval heeft. Ik ken veel gezinnen die goed bezig zijn met afvalscheiding en er zullen ook eenpersoonshuishoudens zijn die hun afval nauwelijks scheiden. De nieuwe coalitie stelt dus voor de lasten van gezinnen fors te verhogen voor een paar euro lagere lasten voor eenpersoonshuishoudens. Dit kan met name gezinnen met een laag inkomen keihard treffen en de ChristenUnie snapt niet waarom de coalitie niet kiest voor betalen op basis van de hoeveelheid restafval. Dat is pas echt eerlijk en het stimuleert ook echt afvalscheiding, in plaats van dat het duurzame gezinnen demotiveert. De ChristenUnie zal zich met hand en tand verzetten tegen differentiatie op basis van huishoudensgrootte en ik roep de coalitiepartijen op met een open mind te kijken en op dit dossier ruimte te geven aan de raad om met andere voorstellen te komen en echt duurzaamheid centraal te stellen, en niet lastenverhoging. Voorzitter, de nachttrein naar Amsterdam is een succes en de coalitie gaat nu voor een extra nachttrein en stelt daar geld voor beschikbaar. Ik doe de coalitie graag een gratis tip: begin snel, nog voor het zomerreces, met een lobby, want deze zomer is namelijk de consultatie van het programma van eisen voor de hoofdrailnetconcessie voor de komende acht à tien jaar. Zorg gewoon dat die nachttrein daarin komt. Op 27 september debatteert de Tweede Kamer over de concessie en ik daag de nieuwe wethouder Mobiliteit uit: stuur een lobbybrief met Haarlemse wensen, zoals de nachttrein, naar de staatssecretaris en naar de Tweede Kamer. Wie weet kunnen we die nachttrein dan regelen zonder eigen geld. De ChristenUnie mist een aantal belangrijke thema's in het akkoord. Zo worden mantelzorgers niet genoemd. Ik roep de coalitie op zich wel voor deze belangrijke groep te blijven inzetten en bijvoorbeeld het mantelzorgcompliment ook in deze nieuwe periode in te zetten. Toegankelijkheid van openbare ruimte wordt wel genoemd, dat is mooi. Maar ik lees geen woord over het toegankelijk maken van het gemeentelijk vastgoed, terwijl we een rapport hebben

waarin staat dat er hier echt nog heel veel loos is. Wat gaat de coalitie op dit punt doen? De ChristenUnie is blij met de opmerkingen over het streven naar een rookvrije generatie, maar over drugsbeleid lees ik helemaal niks. Ja, over het bestrijden van drugscriminaliteit, maar waar is de inzet van de coalitiepartijen om verslaving te voorkomen en te bestrijden? De ChristenUnie is blij dat er stappen worden gezet voor het Frans Hals Museum, maar kan de nieuwe coalitie uitleggen waarom wel een onderzoek wordt gedaan naar levensvatbare locatie voor een depot? Het motto is toch actie, dan moeten we toch niet alleen een onderzoek doen, maar dan moeten we ook de ambitie hebben dat depot gewoon te realiseren. Mooi dat er ook ambitie is de huisvesting van het museum op te knappen, maar wat betreft de ChristenUnie zijn ook andere opties mogelijk, zoals een nieuwe unilocatie. Laten we vooral een brede blik hebben. Voorzitter, dan misschien het belangrijkste thema, de woningnood. Die is gigantisch hoog. Tienduizend extra woningen is mooi, maar ik begrijp net dat het bruto is, dan is het toch wel wat minder. Maar zelfs als we die allemaal realiseren is het tekort aan woningen in 2030 nog steeds ruim 3500 woningen, slechts een kleine 500 minder dan in 2022. De wachtlijsten zullen dus ook niet veel korter worden dan. We moeten echt meer doen. Actie dus. Daarvoor doe ik een kleine zijstap naar een ander onderwerp. Ik geef toe, ik was sceptisch over het uitdaagrecht, maar de recente plannen voor het Posthuis in het Zaanenpark tonen aan dat het uitdaagrecht een toegevoegde waarde heeft. Maar waarom beperkt de coalitie het uitdaagrecht alleen tot bewoners? De ChristenUnie stelt voor het ook open te stellen voor ondernemers. Graag een reactie van de coalitie. Laat ik dit concreet maken voor de Waarderpolder. Ik lees mooie woorden over het maken van een ruimtelijk-economische visie voor het zuidelijke deel van de Waarderpolder. Dat is een heel goed voorstel, dit gebied biedt zoveel kansen. Maar zo'n visie maak je voor twintig à dertig jaar, maar helaas valt de coalitie in de valkuil om dan toch weer zich te beperken tot de korte termijn. Want ook deze collegeperiode, staat er, is woningbouw in dit gebied weer een taboe. Waarom? Natuurlijk, werkgelegenheid moet centraal staan en we moeten hier maximaal op inzetten, maar dat kan toch prima samengaan met woningbouw? En er zijn ook in andere steden mooie voorbeelden van. Ik kan de coalitie geruststellen, als we dit jaar zouden besluiten dat woningbouw mogelijk wordt in dit gebied, dan duurt het zeker nog wel meer dan vier jaar voordat de eerste woning is opgeleverd. Het opstellen van een robuuste visie met meerwaarde begint met het raadplegen van deskundigen en de ChristenUnie stelt daarom een ontwerpwedstrijd voor, voor dit deel van de Waarderpolder. Laat stedenbouwkundigen, planologen en architecten maar eens met een visie komen, zonder dat wij vooraf taboes vastleggen. Laat deskundigen ons maar uitdagen, laat de ondernemers van de Waarderpolder ons maar uitdagen, de grondeigenaren. Dat kan tot mooie resultaten leiden en wellicht ook tot veel extra woningen die we keihard nodig hebben. Gaat de nieuwe coalitie deze uitdaging aan? Of is het uitdaagrecht alleen maar beperkt voor kleine projecten, zoals het Posthuis? Dit zal ik ook verwoorden in een motie, maar die komt dan bij de kadernota. Voorzitter, de ChristenUnie wenst het nieuwe college veel wijsheid en zegen bij het dagelijks besturen van onze stad en we zien uit naar de samenwerking.

De voorzitter: Dank u wel. Ik zie dat de heer Van den Raadt weer is teruggekeerd, dus u kunt de bijdrage van Trots Haarlem geven.

De heer Van den Raadt: Oké, voorzitter, omdat u daarom vraagt. Nou, iedereen gefeliciteerd, mooi dat het coalitieakkoord er is. Felicitaties naar Actiepartij, u heeft dan wel geen wethouder geleverd, maar we zien toch dat in ieder geval de helft van uw partijnaam in de titel van het coalitieakkoord is verwerkt. En u staat ook op de taartjes, nou, dat is toch helemaal mooi? De echte winnaars zijn natuurlijk het CDA, dus wij feliciteren ook het CDA. Die hebben natuurlijk met twee zetels één wethouder en GroenLinks heeft zes zetels en ook één wethouder, dus het CDA is veruit de grote winnaar. We feliciteren daarom ook wethouder, toekomstig wethouder Eva de Raadt, hartstikke goed dat u weer terugkomt. Als u niet was teruggekomen, dan had u waarschijnlijk een hele mooie titel binnen kunnen halen, want dan had u vier maanden gewerkt en als we dan

ook nog het wachtgeld erbij op hadden geteld, dan had u per maand 50.000 euro verdiend. Dus blij dat u weer terug bent, want anders had u een hele rare titel gescord. Dat gebeurt dus gelukkig niet. Dan felicitaties ook aan toekomstig nieuwe wethouder Bas van Leeuwen – ik zeg Bas van Leeuwen. Vroeger hadden wij een raadslid en die heette Berkhout en die werd naderhand wethouder. Daar hebben we toen hij raadslid was die fantastische periodes meegemaakt in de kroeg. Toen werd hij wethouder en toen werd het wat minder, dus ik hoop, mijnheer Van Leeuwen, dat dat bij u niet gebeurt, dat u gewoon keihard doorgaat tot in de nachtelijke uurtjes en u niet door uw functie laat beperken gewoon met het plebs te blijven omgaan. Dan over de inhoud. We hebben meerdere crises, hè, daar begint het stuk ook mee. Ik heb geloof ik de eerste vier bladzijden gelezen en toen dacht ik: ik kan beter stoppen. U zegt het zelf, we hebben naast die coronacrisis wooncrisis, energie-, klimaatcrisis en die strijden allemaal om voorrang. De stad is groener met meer biodiversiteit, maar wat maken we gisteren mee? De SP refereerde er al aan, dat er toch weer een extra crisis is bijgekomen, de noodtoestand van de biodiversiteit. Wat schetst de verbazing van Trots Haarlem? Dat daar ook coalitiepartijen dit van harte ondersteunen, dus nog een extra crisis in dit coalitieakkoord. Zien wij nou de eerste scheurtjes, of hoe zit dat precies? En kunt u, als we zoveel crisissen hebben, misschien eens aangeven – want u zegt zelf: we kunnen niet alles doen, we zullen keuzes moeten maken – kunt u eens aangeven welke crisis nou op de eerste plaats komt en welke crisis onderaan? Want ik zie door de crises het bos niet meer. Dan hebben we de zin in de eerste pagina's, daar staat dan: "De stad is in 2026 op alle fronten duurzamer geworden, economisch, ... tralala, tralala. Om dat te realiseren gaan we ingrijpende keuzes niet uit de weg, ook als deze keuzes leiden tot ongemak." Ik kreeg een beetje het déjà vu met Hugo de Jonge die tegen mensen zei die niet gevaccineerd wilden worden: ik weet precies waar je woont. Ik hoop dat dat niet zo bedoeld is, maar die zin komt wel zeer dreigend over. Even kijken. In het akkoord zegt u ook: "Wij realiseren ons dat in de toekomst grotendeels onvoorspelbaar is en nog meer dan in de voorgaande jaren." Wel heeft u, één bladzijde later zegt u dan: we gaan tienduizend woningen bouwen. Dat is dus kennelijk bruto en niet netto. Maar hoe zeker bent u ervan dat u dan die tienduizend woningen gaat bouwen als u daarvoor zegt: de toekomst is heel onvoorspelbaar en het wordt nog erger. Het grappige natuurlijk is met die woningen bouwen, dan kan je altijd afvragen: is tienduizend woningen genoeg? Want wat zagen we van de week? Dat de feiten zijn dat tussen 1 juni 2021 en 1 juni 2022 groeide de Nederlandse bevolking met 200.000 inwoners. Dus één jaar 200.000 inwoners erbij, 98 procent door immigratie. Kunnen we daar überhaupt wel voor blijven bouwen? Dat kunnen we misschien ons een keer gaan afvragen. Even kijken. Ja, en u zegt: keuzes moeten soms gemaakt worden en die kunnen ook ongemakkelijk zijn. Misschien hebben we daar gisteren al een voorbeeld van gezien, want na 23 jaar is er eindelijk een kans dat er één extra standplaats bij komt, want we doen een voorstel tot een aanzet voor een zoektocht naar een geschikte locatie waar woonwagens kunnen komen. Vandaag lezen we in het Haarlems Dagblad, of in het Haarlems Weekblad dat er wel drie extra opvanglocaties voor Oekraïners komen van 309 plekken. Dat kan wel en dat andere gaat heel moeilijk. Dat zijn kennelijk die moeilijke keuzes die gemaakt moeten worden en dat is natuurlijk jammer voor de mensen die het betreft en die denken: wij hadden ook wel eens een keer een plekje gehad willen hebben. Dan nog twee huishoudelijke mededelingen. Gisteren werd in klein coalitieverband tijdens de borrel iets besproken, ik stond daar ook bij, dat als we gingen stemmen over de wethouder, dat we dan bij wethouder B. van Leeuwen de B zouden veranderen met een D met een potje Tipp-Ex, maar ik kan de Tipp-Ex nu niet vinden, dus of dat dan straks aangeleverd kan worden? Ik ben ook maar een Jan Modaal met een Jan Modaal inkomen en dat betekent dus dat je aan het eind van de maand niet genoeg geld over hebt om een inktpatroon te kopen, zoals zoveel werkende Haarlemmers tegenwoordig meemaken, dus ik bied virtueel hier de petitie aan die wij hebben gehouden van Trots Haarlem om de coalitie op te roepen de lastenverhogingen in ieder geval te bevriezen. In de kadernota zag ik daar nog niet veel van terug, maar u heeft nog tijd om die kadernota aan te passen. Tot slot, heel veel respect voor iedereen die hier in de zaal zit, van burgemeester, wethouder, tot raadslid, van coalitie tot oppositie, want wij zijn allemaal gek genoeg om ons keihard in te zetten om het in ieder geval voor Haarlem beter te maken. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel. Dan is het woord aan de vertegenwoordiger van BVNL, de heer Rademakers.

De heer Rademaker: Dank u wel. Allereerst wil ik de coalitie feliciteren met hun akkoord. Even kijken. 52,8 procent, dat was het opkomstpercentage van de afgelopen verkiezingen. Het vertrouwen in de politiek is historisch laag. Geef de Haarlemmers eens ongelijk. Tijdens de presentatie van het coalitieakkoord werden we ontvangen door twee enthousiaste heren die ons middels een rap kenbaar maakten dat we onze auto de groeten konden doen. In het akkoord wordt gesproken over dat mobiliteitsverandering onontkoombaar is, minder autogebruik en -bezit, de parkeertarieven worden verhoogd en de autoluwe binnenstad wordt uitgebreid. We barsten van de crisissen, het progressieve bestuur van Haarlem wil zoals de jaren ervoor de wereld redden, de klimaatproblematiek oplossen. Gisteren werd zelfs gesproken over de noodtoestand uitroepen voor de biodiversiteit. Wat BVNL betreft focussen we ons eerst op de problemen waar de Haarlemmers echt tegenaan lopen. Een onbetaalbare energierekening, het urenlang in de rij staan om je rijbewijs aan te vragen, omdat de eerstvolgende optie om een afspraak te maken pas over enkele weken is. We zijn blij met het doel om tienduizend woningen te realiseren. Toch vraag ik me af of dit sneller had gekund als we de symboolpolitiek van het klimaatbestendig bouwen achterwege laten. BVNL is er voor de automobilist die in Haarlem straks nergens meer terecht kan, voor de ondernemer die al zijn spaargeld in zijn onderneming heeft gestoken om niet failliet te gaan tijdens de coronacrisis, en voor de bezorgde burger die het vertrouwen in de politiek compleet kwijt is. Daar zal ik me de komende jaren voor blijven inzetten.

De voorzitter: Dank u wel. Dan tot slot de maidenspeech van de vertegenwoordiger van Forum voor Democratie, mevrouw Hartman.

Mevrouw Hartman: Ja, dankjewel, voorzitter. Allereerst wil ik de coalitie bedanken. De vorming van de coalitie heeft misschien even kunnen duren, maar u heeft hard gewerkt om dit akkoord rond te krijgen. Het is erg fijn dat het akkoord nog voor het zomerreces rond is. Inhoudelijk vinden wij daar natuurlijk iets van en daar wijd ik dan ook graag mijn maidenspeech aan. Forum voor Democratie heeft het nieuwe coalitieakkoord van de links-progressieve coalitie – voormalig ook wel de warmtepomp genoemd – gelezen. Over onder andere de woningbouw en de focus op bevordering van sport en de groene speeltuinen zijn ook wij enthousiast. Wij hopen dan ook dat in de huizen die gebouwd gaan worden vooral Haarlemmers kunnen gaan wonen. Op een aantal andere thema's moeten wij een kritische noot leveren, zoals in een goed functionerende democratie hoort. Zo houden we elkaar tenslotte scherp. Om de gedachtegang van de coalitie volledig te kunnen duiden is het belangrijk om te weten wat het woord progressief daadwerkelijk betekent. Progressief komt van het Latijnse woord *progredior*, wat zoiets betekent als voortgaan, vooruitgaan, voortschrijden, voortmarcheren. Veel mensen denken ten onrechte dat vooruitgang hier opgevat moet worden als een verbetering door middel van verandering. Maar het betekent louter voortgaan, dat iets gaande is, dat men beweegt van punt A naar punt B. Gezien het toch wordt geïnterpreteerd als een positieve verandering is het dan ook niet verrassend dat het kerndoel in het coalitieakkoord gaat over transitie, wat bij uitstek de term is om over voortschrijden te praten. Je gaat in een transitie immers altijd van punt A naar punt B, of kan ik beter zeggen, doel B, of C, of D. Volgens progressieven is de wereld idealiter permanent in transitie. Gelukkig is er altijd wel iets te bedenken wat groener, gelijkjer, of diverser kan. Centraal in het akkoord staat dan ook de klimaattransitie, en overigens andere pareltjes zoals de woorden milieu-inclusief en regenboogbeleid. Bij klimaatveranderingen horen natuurlijk de klimaatdoelstellingen voor 2030 en de energietransitie. We denken echter dat er nogal wat haken en ogen zitten aan die switch van energie, die niet zo één, twee, drie gedaan is en wereldwijd slechts een onmeetbare temperatuurwinst oplevert, en toch kosten noch moeite worden bespaard om deze transitie door te voeren. Als we een lering trekken uit onder andere Limburg en grote delen van Noord-Holland wat betreft elektriciteit blijkt dat ons stroomnetwerk deze gigantische hoeveelheden elektriciteit waarschijnlijk

niet eens aankan. Bij het potentieel plaatsen van wat extra lampen in het Reinaldapark voor de veiligheid van onze bewoners moet er duur onderzoek worden gedaan naar de invloed van dat licht op de flora en fauna die daar leeft. Een project waar maar liefst 125.000 euro voor wordt uitgetrokken. Tegelijkertijd worden er jaarlijks in Nederland zo'n 50.000 vogels doodgemaakt door de geprezen windmolens die onder andere gepland staan in het Schoterhoek. Dan hebben we nog de accu's voor onder andere de gesubsidieerde elektrische auto's en de hippe Urban Arrows, waar de schaarse stof kobalt een onderdeel van is. Terwijl wij hier in Haarlem bezig zijn met het genderneutraal aanspreken van burgers en met roze agenda's in het onderwijs, wordt bij de ontginning van kobalt weinig rekening gehouden met algemene mensenrechten. De winning ervan gaat gepaard met uitbuiting, geweld en kinderarbeid. Maar ja, als je voor elektrisch kiest, krijg je misschien wel korting op je parkeervergunning, die in grote delen van Haarlem-West zal gaan gelden. Dat wordt gestreefd naar verandering lijkt me evident, maar ik zet grote vraagtekens bij de beoogde vooruitgang. Deze duurzame plannen lijken op zijn minst niet zo duurzaam en in sommige gevallen ietwat onethisch. Maar goed, dan scoort onze stad wel deugpunten in Brussel, omdat we braaf zijn geweest. Als we aankomen met een goed verhaal zoals in het plan Haarlem in de wereld krijgen we misschien nog zelfs deels ons belastinggeld terug in de vorm van subsidie. Dit gezegd hebbende, vragen wij de nieuwe coalitie om kritisch te blijven kijken naar de eigen opgeworpen ideeën. Wij hopen dan ook dat de vooruitgang die uit deze plannen blijkt niet resulteert in de achteruitgang van de manier van leven van de Haarlemer, zowel op het gebied van betekenisvol bijdragen, het verkrijgen van een eigen woning, gezinsvorming, of andere ontwikkeling op sociaal, dan wel sociaaleconomisch gebied, zonder totale bemoeienis van de gemeentelijke bestuurslaag in ieder facet in het leven. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Dan hebben wij de verschillende reacties van partijen die niet bij het coalitieakkoord betrokken waren gehoord. Ik kan mij voorstellen, er zijn een aantal rechtstreekse vragen gesteld en er zijn een aantal opvattingen gegeven, dus ik kijk even naar de vertegenwoordigers van de coalitie of ze hierop willen reageren. De heer Wiedemeijer.

De heer Wiedemeijer: Ik neem aan dat de anderen eerst nog iets willen zeggen en daarna zal ik de vragen beantwoorden, denk ik, toch?

De voorzitter: Prima. Dan kijk ik naar de heer Drost.

De heer Drost: Ja, ik wil daar wel met mijn kobalt gevulde laptop wat woorden tot u richten. Want het is natuurlijk een heuglijke avond met zo meteen wellicht een nieuw geïnstalleerd college en nu natuurlijk het aanbieden van het coalitieakkoord op de agenda. De komende jaren zullen de woorden actie en aan de slag centraal staan wat ons betreft, wat deze coalitie. We zetten hiermee vol in op de uitvoering en we onderstrepen ook van harte de woorden die de heer Wiedemeijer van de PvdA net uitsprak op de verschillende thema's. Mijnheer Van den Raadt, we leven in een tijd inderdaad het meerdere crises. De term devalueert misschien enigszins, maar dat neemt niet weg dat de problemen rond wonen, rond energie en klimaat, biodiversiteit en kansenongelijkheid groot zijn. Dat vraagt ook om vol aan de slag te gaan en te gaan voor zichtbaar resultaat en dat heb ik ook in meerdere bijdragen vanavond van u gehoord. Het werd door meerderen in de raad genoemd en dat vraagt dus om een ambitieus programma neer te leggen. Afgelopen periode is veel meer voorbereiding gezet: het Mobiliteitsbeleid, een Woonvisie, Cultuurvisie, Routekaart Duurzaamheid. We weten waar we naartoe willen en komende periode gaan we dat ook doen. Vrijdag 17 juni is het coalitieakkoord gepresenteerd, daar was een prachtig zonnetje, dus dat zal ongetwijfeld een voorbode zijn voor de mooie jaren die ons nog voorliggen. Het is natuurlijk best even een moment, je werkt wekenlang intensief aan zo'n programma met een groep, met alle ondersteuners ook uit de organisatie werk je aan dat

verhaal. Dat gaat dan de buitenwereld lezen en vanavond is daar ook een reflectie op van u allen. Dank ook, dank voor de felicitaties, dank ook van de inhoud natuurlijk. Een aantal van uw refereerden naar punten die u herkent in het programma en een aantal van u vraagt ook aandacht voor de uitvoering. Ik denk dat daar ook zeker alle ruimte toe is. Ik memoreer maar, Partij voor de Dieren heeft het over de Nieuwe Gracht heel concreet. Ik hoop allereerst dat u zich herkent in die knip op het Spaarne, maar we komen met een plan van aanpak autoluwe binnenstad, dus wie weet dat het daar ook een onderdeel van kan zijn. Ik heb nog wat meerdere reflecties gehoord, maar misschien, VVD, Rotterdamse aanpak. Nou, als Feyenoorder hier doen dat soort woorden mij altijd wel goed. Wij zijn in ieder geval wel blij dat het gereguleerd parkeren met een parkeerdrukhoogte van 85 procent, dat dat uit Rotterdam komt, dus dat is in ieder geval alvast wat binnen is. Maar zeker op het gebied van vergroening, ik herken ook de ambitie daar, dus dat is ook een mooie aanleiding daartoe. ChristenUnie, u heeft al voorstellen gedaan. Ik denk dat het een goed idee is inderdaad om daar bij de kadernota over verder te praten, uw voorstellen en daar op inhoud te kunnen bekijken. Ik zag dat u het ook net voor de raad had gestuurd, dus dat geeft ook gelegenheid om daar met de fractie in bredere context over van mening te wisselen.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Çimen.

Mevrouw Çimen: Dank u wel, voorzitter. Het lijkt inderdaad wel alsof elke dag weer geconfronteerd worden met een nieuwe crisis. Wonen, energie, klimaat, stikstof, vluchtelingen, kansenongelijkheid, corona, en niet vergeten, de vertrouwenscrisis, er werd al aan gerefereerd. Terwijl Nederland eerder dit jaar gespannen wachtte op 25 februari, de dag dat alle coronamaatregelen los zouden worden gelaten, brak er vervolgens een oorlog uit op het Europese continent. Een oorlog die nog altijd voortduurt. We hebben de afgelopen jaren de verdeeldheid, het wij-zij-denken en een gevoel van onbehagen en machteloosheid zien toenemen in onze samenleving. Meer dan ooit is er behoefte aan lef, ambitie – torenhoog wellicht, maar ambitie – leiderschap, een gevoel van gezamenlijkheid en een visie, om samen die grote uitdagingen van onze tijd aan te gaan. En er is behoefte aan een overheid en een politiek dat open en eerlijk de dilemma's voorlegt, de moeilijke keuzes niet meer vooruitschuift, ook als dat gaat schuren in de samenleving, en simpelweg gaat leveren. Voorzitter, Haarlem is de mooiste stad van Nederland wat mij betreft, waar mensen met heel veel plezier wonen, werken en hun kinderen zien opgroeien. Maar ook Haarlem kent haar uitdagingen en heeft te maken met de gevolgen van de eerder benoemde crises. Met dit coalitieakkoord zetten wij de komende vier jaar in op daadkracht en op uitvoering. We zetten in op actie. We maken daarbij, ja, stevige keuzes en stellen prioriteiten om die sociale, groene en leefbare stad ook daadwerkelijk te realiseren. We investeren miljoenen in het onderwijs, in gezonde en duurzame schoolgebouwen, in voor- en vroegschoolse educatie, want die eerste duizend dagen van een kind zijn cruciaal, in zomerscholen om opgelopen achterstanden in te halen en we starten met het toevoegen van meer havo-klassen in Haarlem Schalkwijk en kijken deze periode naar wat er nodig is voor het toevoegen van vwo-klassen in de periode daarna. En ja, we gaan ook helpen bij de aanpak van het lerarentekort, want echte gelijke kansen beginnen met goed onderwijs. En we gaan deze periode voor die groene, duurzame en gezonde stad met schone lucht en schone energie. En we gaan voor meer ruimte voor bewegen en spelen in de wijk. We prioriteren de fiets, de voetganger en het ov in onze stad en de auto is te gast. In 2020 is via een initiatiefvoorstel van D66 besloten dat de standaardsnelheid in Haarlem dertig kilometer per uur wordt en nu is het tijd om dit uit te gaan voeren. Daarmee maken we Haarlem veiliger en leefbaarder. Maar voorzitter, we investeren ook in welzijn en goede zorg voor jong en oud. We hebben ouderen niet specifiek benoemd, maar jongeren bijvoorbeeld ook niet. Met alle Haarlemmers gaan we leveren. De kosten voor de jeugdzorg en de Wmo lopen ook komende jaren naar verwachting weer op en we maken miljoenen vrij om deze stijgende kosten te dekken en niet verder te hoeven schrappen in de jeugdzorg en de Wmo. We zetten de komende periode in op kwaliteit en effectiviteit van de geleverde zorg en we gaan

ook steviger inzetten op preventie. Denk aan die eerste rookvrije generatie in 2040, investeringen in jeugd en jongerenwerk via Gewoon in de Wijk en we komen met een aanpak voor preventie van zware jeugdhulp. En ja, er is ook genoemd door de SP, de winsten in de zorg die worden gemaakt, dat is zeer zorgelijk en zeer onterecht. We hebben in Haarlem natuurlijk ook gewoon meegewerkt aan dat Follow the Money-onderzoek en volgens mij hebben wij inderdaad geen contracten afgesloten waarbij exorbitante winsten worden gemaakt, maar uiteraard blijft dat een punt van aandacht. Voorzitter, de woningnood is ook in Haarlem fors en we gaan daarom duizenden woningen bijbouwen. In de vorige periode zijn die ontwikkelzones vastgesteld en deze periode gaan we zo snel mogelijk een spade in de grond krijgen, met alle nuanceringen en alle zorgen van dien die ook eerder zijn benoemd. We zetten daarbij als eerste in op Zuid-West, Oostpoort en Schalkwijk. En we versterken die lokale democratie. De democratische wijkbegroting is een van de meest laagdrempelige mogelijkheden om mensen actief te betrekken bij hun buurt. Schalkwijk aan Zet is hier een mooi voorbeeld van en we gaan die wijkbegroting breder inzetten in heel Haarlem. Ook het burgerberaad is een waardevolle toevoeging aan ons democratisch stelsel om inwoners actiever te betrekken bij besluitvorming over complexe vraagstukken – en dat zijn er nogal wat, gelet op alle crises waar wij ons in bevinden. Dan, voorzitter, de veiligheid van onze stad. We investeren deze periode flink in veiligheid, thuis, op straat en online. We werken daarbij nauw samen met zorg- en welzijnspartners, met scholen en de politie. En we zetten de multidisciplinaire wijkaanpak Rozenprieel voort en breiden deze aanpak uit naar een andere wijk. Ook zijn wij, ja, een trotse regenbooggemeente en heeft een Haarlems college voor het eerst een wethouder Diversiteit en Inclusie. Tot slot, voorzitter, is Haarlem ook een veilige haven voor mensen die zijn gevlucht voor oorlog en geweld. Ik ben er trots op om een gastvrije stad te zijn wij onze nieuwe stadsgenoten zo goed mogelijk ondersteunen om die taal te leren, om aan het werk te gaan en hun kinderen van goed onderwijs te voorzien. Kortom, voorzitter, uitdagingen en werk volop. Het coalitieakkoord met onze visie voor Haarlem ligt er en nu gaan we aan de slag. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Dreijer nog.

De heer Dreijer: Dank u wel, voorzitter. Zoals de titel in het coalitieakkoord al zegt, beogen we deze periode mooie dingen te realiseren voor de stad. Waar de afgelopen vier jaar heel veel geïnvesteerd is in voorbereidingen, visies vaststellen et cetera, kunnen we nu gaan schakelen en realiseren. Helaas heeft corona wel voor enige vertraging gezorgd, maar dat gaan we hopelijk de komende vier jaar wel weer inhalen en goedmaken. De stad zal echt wel socialer, groener en leefbaarder gaan worden. Er zal een tandje bij moeten om het vastgoed van de gemeente zelf en van de Haarlemmers te verduurzamen, Haarlemmers en Spaarndam. Maar naast de noodzaak vanwege de klimaatcrisis, is er nu ook vanwege de explosief gestegen energiekosten een financiële reden om dit ook voortvarend aan te pakken. Gelukkig hebben we de regels voor het plaatsen van zonnepanelen in het beschermd stadsgezicht vorig jaar verruimd en hopelijk gaat daar echt veel uitkomen. Het streven is, zoals al gezegd, om in 2030 tienduizend woningen erbij te bouwen in een verhouding veertig procent sociale huurwoningen, veertig procent voor sociale koop en huur. Woningbouw is inderdaad in de Waarderpolder niet aan de orde in dit akkoord. De Waarderpolder hebben we nodig om werk te behouden en meer arbeidsplaatsen te kunnen creëren, maar ook om bedrijven die nu midden in de stad staan de mogelijkheid te geven deze te kunnen verhuizen naar de Waarderpolder, waar ze waarschijnlijk een betere plek hebben. Dan ontstaat er ook weer ruimte in de stad om daar die woningen te gaan bouwen, waar ook alle voorzieningen in de buurt aanwezig zijn. Veel logischer, lijkt ons. Haarlem moet een gezonde stad worden. Locaties waar onder andere veel kinderen spelen en komen moeten rookvrij gaan worden. Door te sporten en te spelen blijven kinderen gezond en wordt de sociale cohesie versterkt. Precies datgene waar we ons altijd sterk voor hebben gemaakt. Maar ook fietsen is gezond en dat brengt mij bij de mobiliteit. De fiets moet het vervoermiddel worden om je in de stad te verplaatsen. De wegen zullen op veel punten wel moeten

worden aangepast om comfortabel en veilig te kunnen blijven fietsen. En je moet ook je fiets kunnen parkeren, dus we willen zorgen dat er voldoende fietsparkeergelegenheden in de stad komen. Er zijn ideeën geopperd verder nog door de Partij voor de Dieren waar we het zeker over moeten gaan hebben, daar zitten hele interessante ideeën bij. Als gevolg van de klimaatverandering zullen we steeds heviger regenbuien krijgen en langere perioden van droogte. De openbare ruimte zullen we anders moeten inrichten. Water moet meer lokaal worden opgevangen en in de grond worden vastgehouden. Het verwijderen van verharding en vervolgens bomen en/of heesters planten is de mooiste manier om dit te doen en hiermee zorgen we gelijk voor een versterking van de biodiversiteit. Er zijn te veel mooie punten in dit akkoord om ze allemaal te noemen, maar daarom wil ik afsluiten met twee laatste punten. Dat is ten eerste de toegankelijkheid van de openbare ruimte. Met name in de binnenstad hebben mensen met een mobiele of visuele beperking moeite om zich daar veilig te verplaatsen. Je struikelt letterlijk over de fietsen, de terrassen en ongewenste stoeprandjes. Hieraan gaan we werken. Gelukkig kunnen ze wel uitrusten op nieuw te plaatsen extra zitbankjes in de openbare ruimte. Ten tweede willen we dat iedereen kan meedoen in deze samenleving, ongeacht afkomst, seksuele voorkeur of wat dan ook. In Haarlem mag je zijn wie je bent en we zijn daarom verheugd dat Eva de portefeuille Diversiteit en Inclusie heeft, want we weten dat dat bij haar in goede handen is. Rest mij nog om iedereen te bedanken die heeft meegewerkt aan de totstandkoming van dit akkoord en in het bijzonder de ambtelijke ondersteuning, ik ga ze weer noemen, Frank en Kjell. En Maarten ook weer, wil ik ook extra bedanken voor de prettige manier waarop hij ons door dit intensieve proces heeft geleid. En natuurlijk wens ik alle kandidaat-wethouders voor straks veel succes en ik hoop dat we echt samen met de raad, ook met de oppositie de komende jaren toch de verbinding kunnen gaan zoeken. Het wordt vaak gezegd dat het een dichtgetimmerd akkoord is en wat mij betreft is er nog best wel heel veel ruimte om het over heel veel punten te hebben. Maar het raamwerk staat en dat zal wel ons uitgangspunt blijven. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Wiedemeijer. Ah, ja, natuurlijk. Ja, mijnheer Van Leeuwen, Actiepartij.

De heer Van Leeuwen: Het is inderdaad een beetje de rode lijn vanaf de beëdiging, toen ging dat ook mis. Maar ja, ik zit er toch echt en ik vertegenwoordig inderdaad de Actiepartij. Dank u wel voor het woord. Voorzitter, zoals ik toen ook zei, die dag dat we beëdigd werden volgens mij, en de heer Bas van Leeuwen werd beëdigd en toen moest Danny van Leeuwen nog beëdigd worden, toen hadden we het over de uitslag van de verkiezingen. Toen heb ik volgens mij al gezegd: deze stad is een progressieve stad – geef daar een invulling aan wat dat betekent – maar het is een stad die inderdaad vooruit moet en zoveel mogelijk mensen moet meenemen. 48 procent van de kiezers heeft niet gestemd, maar ik ben er heilig van overtuigd dat door het goede voorbeeld te geven als stad iedereen mee te laten doen je daarmee de vertrouwenscrisis kunt beslechten. Halverwege dat formatieproces, halverwege die verkenning heb ik ook aangegeven welke crises om ons heen hangen, boven ons hangen en waarbinnen wij een coalitieakkoord moesten gaan schrijven en op dat moment was het helemaal niet meer duidelijk of Actiepartij daar een onderdeel van zou zijn. Maar nadat die two-pager, die twee pagina's die toch eigenlijk zeven pagina's waren, aan onze raadsleden was rondgezonden, toen was het voor ons heel erg duidelijk: dit is een akkoord, in hoofdlijnen toen nog, waar wij helemaal geen oppositie tegen willen voeren. Het sluit in hetgeen wat op dat moment was geschreven goed aan op onze beginselen en op ons verkiezingsprogramma. Ik haal er een paar dingen uit. Haarlem is een sociale stad, dat betekent dat het niet hebben van geld geen reden is om op straat te slapen. Nou, dat is een prachtig uitgangspunt en daar ben ik ontzettend blij mee dat dat hierin staat. Housing First heb ik een aantal mensen hier horen zeggen, heel belangrijk in de maatschappelijke opvang. De 130 procent voor de minima, dat betekent dat we van ongeveer, uit mijn hoofd, 7500 inwoners naar ongeveer 12.500 inwoners in Haarlem, of huishoudens gaan, die daar recht op gaan krijgen. In een tijd van onzekerheid, energiearmoede, noem maar op wat er op ons af kan komen, de inflatie, is dat een welkome steun in de rug van veel Haarlemmers. Ik zei

net al, die crises, ik hoor veel collega's praten over crises, maar laten we niet vergeten dat een hele hoop van deze crises ontstaan zijn in Den Haag, of in elk geval niet in Den Haag tijdig zijn aangepakt. Dus wat dat betreft ben ik blij dat wij een akkoord hebben gesloten waarbij wij ruim middelen hebben gereserveerd om dat wat in Den Haag niet wordt geregeld hier in elk geval wel te doen op het moment dat het over de schoenen gaat lopen. Denk aan een miljoenenreservering voor de energie. Een ander iets, de cultuurkaalslag – u weet wel, dat is ook in Den Haag bedacht – dat heeft onze cultuursector gigantisch geraakt en we zijn er dan ook ontzettend blij mee dat wij inderdaad zien dat de amateurkunstsubsidies verdubbelen. Belangrijk voor het deelnemen aan culturele en kunstzinnige activiteiten dat we de programmabegroting in de cultuursector hebben verlengd, niet voor twee jaar, maar dus voor vier jaar, in elk geval voor de gehele periode dat deze coalitie er zit. We gaan ook, bescheiden weliswaar, maar we gaan ook investeren in cultuur. Dat zijn dingen die bijdragen aan een prettige stad, aan een stad waar mensen zich kunnen ontwikkelen en aan een stad die achterstanden daarin heeft opgelopen door de kaalslag zoals ik net memoreerde. Wat ik denk dat heel belangrijk is, we hebben hier al een aantal mensen horen zeggen dat het gaat ook over samenwerking. Ik vond de raadsvergadering gisteren een uitstekend voorbeeld van hoe een raadsvergadering ook kan gaan. Ik heb voorstellen van de VVD, oppositiepartij, van Partij voor de Dieren, van ChristenUnie, van SP en Jouw Haarlem voor wat betreft de woonwagens, het onderzoek daartoe. Mijnheer Van den Raadt van Trots die een voorstel heeft gedaan om sociale huur voor woonwagens onderzoeken of mogelijk te maken. Dan denk ik: nou, dat is een vruchtbare avond, dat hebben we goed gedaan met elkaar en dat is denk ik een belangrijke bodem onder vier jaar succesvol besturen dat je dat met elkaar gaat doen. Er wil iemand heel graag iets zeggen.

De voorzitter: Daar gaan we dan de gelegenheid voor geven. De heer Van Kessel.

De heer Van Kessel: Ik snap dat het ongebruikelijk is om te interrumperen, omdat het de eerste van de avond is, maar ik neem hier echt aanstoot aan. We hebben gisteravond een motie aangenomen van de VVD en dat ging over een meneer waar zonder inspraak jeugd-GGZ-instelling is geplaatst. Wij zijn allemaal ontzettend tevreden en u bent aan het vieren dat wij hier een motie hebben aangenomen. Op dat exacte zelfde moment stond het geluid in de GGZ-instelling ernaast van de radio housemuziek op dertig. Die meneer heeft helemaal niets gehad aan die motie en als u daar nu trots over gaat zijn, dan denk ik dat we wel het echte probleem te pakken hebben waarom vijftig procent van de mensen niet meer in een stadsbestuur gelooft.

De heer Van Leeuwen: Voorzitter, ik ben blij dat de VVD de ruimte neemt om hier een interruptie op te plegen. Ik geloof dat hier niemand zit die de knoppen aan de radio heeft gehad. Ik vind het zeer vervelend om te horen voor die persoon in kwestie dat dat is gebeurd, maar ik denk dat u lang genoeg meeloopt om te weten dat het in deze raad moeilijk is om voorstellen gedurende een periode naar voren te brengen en ruim aangenomen te krijgen. Dat is mijn constatering, dat is mijn ervaring van de afgelopen vier jaar en ik ben er dan blij mee dat in elk geval de reikende hand hier naar elkaar is gestoken om ook in dit voorbeeld wat u noemt te kijken: hoe kunnen we dat verbeteren? Daar gaat het volgens mij over. En dat die meneer in de pestherrie heeft gezeten, dat vind ik uitermate vervelend voor hem, maar dat is niet het onderwerp waar we het nu over hebben. Volgens mij gaat het over hoe wij hier met elkaar samenwerken en de gelegenheid geven om voorstellen te doen en de stad te verbeteren. Want dat is waar we volgens mij naar op weg zijn. Ik hoop dat u dat ook de komende vier jaar met ons blijft doen. Wat betreft onze deelname, het is natuurlijk bijzonder dat een lokale partij voor het eerst in Haarlem meedoet. Inderdaad, we leveren geen wethouder, daar hebben we het eerder ook over gehad, vinden we jammer. Tegelijkertijd vinden we het een uitgelezen kans om ook het lokale gezicht in Haarlem in het stadsbestuur te vertegenwoordigen. We zijn blij met het resultaat wat hier ligt, er is veel herkenning voor ons in het document gekomen en ja, het is inderdaad in die zin tijd voor actie, voorzitter. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. En excuus inderdaad dat ik u eerst even oversloeg. Dan ga ik nu naar de heer Wiedemeijer.

De heer Wiedemeijer: Voorzitter, dan is natuurlijk nu de uitdaging om het zowel snel te doen als op een manier dat mensen blij zijn met het antwoord. Dus je stelt dan altijd iemand teleur, maar ik ga het toch proberen. De eerste was van de VVD, het verzoek om af te zien van uitbreiding van de minimaregeling en de armoedebestrijding. U voelt hem al aankomen, daar is het antwoord op: nee. Ik vond persoonlijk uw woorden in de krant ook wel wat aan de grievende kant, waarbij u dat wegzette als cadeautjes. Ik denk: nou, ik ben heel blij als Partij van de Arbeid-man dat de coalitie en breed in de raad wordt herkend dat die energiearmoede echt verschrikkelijk is. Mensen kunnen gewoon niet meer de huur betalen, de energierekening niet. Dus ja, de heer Van Leeuwen zei dat net ook al, als het Rijk niet afdoende maatregelen neemt, dan willen wij dat wel doen. Dus ik ben niet van plan om daarvan af te zien.

De voorzitter: Ja, de heer Van Kessel.

De heer Van Kessel: Dat is wel grappig om te merken dat ook in dit debat de PvdA maar voor vijftig procent luistert, waarschijnlijk alleen voor de mensen die naar de stembus gegaan zijn. Want ik heb ook nog een vraag gesteld over de armoedeval en of u bereid bent om de maatregelen die er gaan komen en die u voorstelt, om die te laten onderzoeken op of die de armoedeval wel of niet vergroten. Want de Partij van de Arbeid zou toch moeten vinden dat werken moet lonen.

De heer Wiedemeijer: Zeker, want met deze maatregelen wordt de armoedeval verkleind, want hoe hoger het inkomen, hou je nog steeds recht op de minimaregelingen, dus dat kunnen we prima t.z.t. onderzoeken. Dan wordt het antwoord dat de armoedeval met deze maatregelen wordt verkleind, dus dan zal blijken dat u aan het verkeerde eind heeft.

De voorzitter: De heer Van Kessel.

De heer Van Kessel: Ja, kijk, de doelgroep die recht gaat hebben dus op dit geld, die vergroot. Er komt een grotere groep in aanmerking en dus een grotere groep komt voor het probleem te staan: wil ik mijn werk nog wel doen als ik anders mijn minimageld kwijtraak? Dus wat u daar zegt klopt niet, maar ik ben in ieder geval bereid ... Of, sorry, ik ben in ieder geval blij dat u zegt: we laten het – want zo hoor ik u dat zeggen – doorrekenen op de armoedeval, we gaan kijken of met deze maatregelen werken nog blijft lonen en als dat niet het geval is, dat we daar dan ook op terugkomen. Dat hoor ik u zeggen en daar ben ik heel blij om.

De heer Wiedemeijer: Ik denk, even voor de zekerheid, het gaat niet om dat mensen geld krijgen, het gaat erom dat ze bijvoorbeeld gebruik kunnen maken van het Jeugd Sport & Cultuurfonds, het gaat om allerlei regelingen. Er is maar één regeling waar mensen echt geld krijgen en dat is de inkomenstoeslag en die is wettelijk beperkt tot 105 procent van de bijstandsnorm. Dus volgens mij lopen er ook wat dingen door elkaar heen, maar ik wil dan toch wel aangemerkt hebben dat als u het heeft over cadeautjes uitgeven, in deze tijd dat mensen echt kopje onder gaan, dan zou ik uw woorden toch echt anders gaan kiezen in de toekomst, mijnheer Van Kessel.

De voorzitter: De heer Van Kessel.

De heer Van Kessel: Ik vind dit een hele vreemde en overigens ook een behoorlijk persoonlijke manier van mij wegzetten. Ten eerste is het niet zo dat de VVD de zorgen van deze mensen niet serieus neemt, hè? Kijk, het

Rijk heeft ontzettend veel koopkrachtmaatregelen genomen die 6 miljard euro kosten. De laagste inkomens krijgen eenmalig 800 euro voor hun energierekening, de accijnzen op brandstof zijn verlaagd en het minimumloon en de AOW gaan omhoog. Daar heeft de VVD en het kabinet in het Rijk voor gezorgd. Wat ik zeg ten aanzien van cadeautjes, dan wil ik precies herhalen wat ik ook vandaag heb gezegd: die minimagelden en gewoon het overmaken van geld naar minima is leuk voor het moment en voor die mensen, die gun ik het natuurlijk van harte, hartstikke fijn. Alleen, wat u ze daardoor misgunt is een baan. Wat u ze misgunt is om ook structureel uit die armoede te komen. Dus die bedragen die u overmaakt, die zorgen dat mensen weer terug worden gestopt in de armoede in plaats van dat ze die armoede uit kunnen komen. Die ontplooiing, dat is wat je verwacht van een coalitie, dat je juist mensen van bijstand naar werken begeleidt. Dat is de beste sociale voorziening die de gemeente Haarlem die mensen kan geven.

De heer Wiedemeijer: Voorzitter, ik constateer dat het tempo in ieder geval is mislukt, maar goed, ik wil daar nog één ding over zeggen. Kijk, we kunnen het inhoudelijk met elkaar oneens zijn – volgens mij gaan we ook extra investeren in begeleiden naar werk, dus ik denk dat u ook selectief kiest – maar waar het mij om gaat, twee verschillende dingen. Je kunt het inhoudelijk met elkaar oneens zijn en dat zijn we ook, ik ga me bijna zorgen maken als u dit deel geweldig zou vinden. Dat u het niet geweldig vindt is bijna het beste compliment dat het voor de Partij van de Arbeid een goed coalitieakkoord is, dus dank daarvoor. Maar het gaat er mij om, de manier waarop u het betitelt, dus dat u het betitelt met cadeautjes voor minima. Dan denk ik: doe dat nou niet, mijnheer Van Kessel. Ik bedoel, u mag het van harte met mij oneens zijn, maar ik geef u alleen mee: dat kunt u ook op een andere manier naar voren brengen en daar ging het mij om. Ik kan niet van u verwachten dat u het inhoudelijk per definitie met mij eens bent, daar heeft u alle recht toe om het volledig met mij oneens te zijn. Daar ging het mij om.

De voorzitter: De heer Van Kessel, nog één keer op dit punt.

De heer Van Kessel: Ja, nou, op twee punten, graag. Allereerst, wat ik heel erg bijzonder ...

De voorzitter: De heer Van Kessel heeft het woord.

De heer Van Kessel: Dat zal allemaal wel, alleen de Haarlemmers die hier niet zitten en die thuis zitten te kijken, die zouden misschien nog wel mijn antwoord willen horen. Ja, nou ben ik het punt natuurlijk ook wel kwijt ook. Dinsdagavond is er een Thorbeckecafé van de VVD in Haarlem, dus iedereen die wel geïnteresseerd is om onder het genot van een biertje deze discussie verder te horen, kom lekker naar het Thorbeckecafé en dan zien we u daar.

De voorzitter: Nu wordt het de uitzending van Politieke Partijen.

De heer Wiedemeijer: Nou, ik zal daar zijn en dan zal ik daar verder met u over in gesprek gaan en dan probeer ik de rest iets sneller te doen, ik probeer het toch nog even.

De voorzitter: Gaat uw gang.

De heer Wiedemeijer: Partij voor de Dieren, isolatieoffensief. Nou, ik ben hartstikke benieuwd naar uw ideeën. Eiwittransitie, ja, gezien in Groningen. Nou, we moeten zeker gaan kijken hoe we dat een plek in het beleid kunnen geven, hartstikke interessant. Dierenwelzijn, er staat in de tekst dat we de Nota Dierenwelzijn gaan actualiseren. Wederom zijn we hartstikke benieuwd naar uw ideeën. Jouw Haarlem en OPHaarlem hadden een aantal vragen vooraf gesteld, die stellen dat die nu niet zijn beantwoord. Ik had het idee dat ik daar toch al

wat tijd aan had verspijkerd en dat ik die wel had beantwoord, dus dan moeten we even kijken of daar iets is misgegaan, dan ben ik van harte bereid om daar nog even met u naar te kijken.

De voorzitter: De heer Smit.

De heer Smit: Mijnheer Wiedemeijer, het antwoord op de vraag voor een toelichting op incidentele en structurele posten in de financiële paragraaf van het coalitieakkoord, dat vond ik helaas toch een beetje badinerend, uw antwoord. Het was technisch totaal onjuist en zo moeten we het niet doen. Die vraag was serieus gesteld en ik vind dat daar een serieus antwoord op moet komen. Dus wat u nu geschreven heeft, die twee regeltjes, wil ik toch liever niet beschouwen als een antwoord en de vraag leg ik terug en ik hoop dat daar goed naar gekeken wordt. Dank u wel.

De heer Wiedemeijer: Dat u het niet eens bent met mijn antwoord, dat kan altijd, maar laat ik het zeggen: als ik het niet serieus had willen antwoorden, dan had ik wel mijn tijd anders besteed, dus ik betwijfel of het niet serieus is beantwoord. En anders, ik zei net al, dan moeten we er nog even naar kijken.

De voorzitter: Mijnheer Smit.

De heer Smit: Twee regeltjes, dat heeft ook inderdaad niet veel tijd gekost, dus u had in die twee regels tijd ook niet veel andere dingen kunnen doen. Als ik naar het antwoord kijk, dan denk ik: nee, mijnheer Wiedemeijer, zo moeten we niet met elkaar omgaan. Een serieuze vraag die een doorwrocht antwoord mag verwachten en dat gaf u niet. Dank u. En ik hoop dat ... De toezegging waardeer ik dat u ernaar gaat kijken en dat ik een doorwrocht antwoord krijg.

De voorzitter: Dank u wel. Eerst de heer Wiedemeijer, want die werd onderbroken.

De heer Wiedemeijer: Het was een serieus antwoord, alleen u bent het niet eens met mijn antwoord. Ja, daar kan ik verder niet zo heel veel aan doen. Ja, dat mag. Er komt niet een nieuw antwoord, dan moet ik u daarin teleurstellen. Als ik vragen niet heb beantwoord, want ik hoor bij de heer Aynan een aantal vragen opnieuw, dus ik was even benieuwd of het dan niet goed was overgekomen, daar was ik even benieuwd naar.

De voorzitter: Dank u wel. Het gaat om interrupties op de heer Wiedemeijer. Maar goed, we hebben te maken met een discussie over een coalitieakkoord waar meerdere partijen bij betrokken zijn en u wilt ook een reactie geven op de heer Smit, begrijp ik.

De heer Drost: Van de orde meer. Kijk, ik begrijp heel goed dat deze discussie plaatsvindt. Tegelijkertijd denk ik ook: er zit een tribune, die komen ook voor een eventuele installatie. Nee, even procesvoorstel, hè? Ik zou willen voorstellen: beantwoord de vragen die gesteld zijn en we gaan verder ook in die week van 11 juli. Dan hebben we twee avonden om gewoon in alle tijd ook met elkaar te discussiëren en dan doen we elkaar ook meer recht en dan hebben we ook meer ruimte om te discussiëren.

De voorzitter: Oké, ook omwille van de tijd, dat is een oproep aan uw medeleden, die heeft iedereen gehoord. De heer Aynan.

De heer Aynan: Nou ja, mij werd een vraag gesteld. En inderdaad, de vragen zijn niet beantwoord, want als ik vraag: gaat het om netto of bruto, tienduizend? Dan zegt u: bouw is een bruto activiteit. Dat vind ik geen serieus antwoord. Als ik vraag om welke traditionele praktijken het gaat, dan antwoordt u: dit gaat in brede

zin des woord om praktijken die onderdrukkend werken voor vrouwen en meisjes. Wij vragen om welke. Als ik vraag om datagestueerd beleid, dan zegt u: dat is besluitvorming aan de hand van beschikbare informatie. Ja, dat zijn geen antwoorden. Dit is de avond waarop wij het coalitieakkoord bespreken en ik wil eerlijk gezegd vanavond ook de antwoorden hebben.

De voorzitter: U moet het wel doen met de antwoorden van de heer Wiedemeijer ...

De heer Aynan: Ja, maar dat zijn toch ...

De voorzitter: ... en die zijn zoals hij ze formuleert. Het woord is nu aan de heer Wiedemeijer.

De heer Wiedemeijer: Nou ja, jammer om te horen dat ze niet naar voldoening zijn, maar het was, zoals ik net ook al tegen de heer Smit zei: als ik niet serieus antwoord wilde geven, had ik mijn tijd wel ergens anders aan besteed. Dus die analyse kan ik niet zo goed begrijpen.

De heer Aynan: Maar voorzitter, voorzitter ...

De heer Wiedemeijer: Dus dan ga ik verder met de volgende vraag.

De heer Aynan: Voorzitter, toch even van de orde, hoor.

De voorzitter: Eén opmerking en dan heeft het weinig zin om te blijven doorgaan. U hoort wat de heer Wiedemeijer zegt: dit is mijn antwoord, c'est ça. Maar mijnheer Aynan, uw laatste interruptie op dit punt.

De heer Aynan: Mijn buurman had het over elkaar de hand reiken en elkaar ook serieus nemen. Laten we dat alstublieft ook hier aan het begin van deze coalitie ook serieus doen. Wij hebben ook gezegd: wij willen ook serieus meedenken en meewerken aan de punten die wij goed vinden, het zijn er heel veel. En er zijn een aantal punten waar wij vragen over hebben, serieuze vragen. Voorzitter, u bent ook mijn voorzitter en u bent ook de bewaker van het proces. Als wij serieuze vragen stellen, dan verwachten wij ook serieuze antwoorden. Daar is hier geen sprake van en ik hoop dat u dat erkent en dat u dat ook wilt onderstrepen en ons wilt helpen om daar wel serieuze antwoorden op te krijgen.

De voorzitter: Die moet u toch krijgen van de heer Wiedemeijer en die gaat over zijn antwoorden. Ik stel voor dat we de heer Wiedemeijer gelegenheid geven om zijn betoog te vervolgen.

De heer Wiedemeijer: Dank u wel, voorzitter. Het is in ieder geval mijn insteek om al uw vragen zo goed mogelijk te beantwoorden, dus dat zal ik ook blijven doen en ook na vandaag. Er was een uitvraag over de SP hoe we hadden gehandeld over de uitslag van de verkiezingen. We hebben de oplegger gemaakt en inhoudelijk besproken met drie blokjes van partijen, dus tot dat moment waren alle partijen in beeld. Dus ik herken mij er niet in dat vanaf na de verkiezingen de coalitie al vaststond, want dan waren we twee maanden eerder klaar geweest. Dan moet ik er toch u helaas aan herinneren dat de SP ook bij de verliezende partijen zat, dus als dat uw argument is, dan hanteert u die in ieder geval niet zo consequent. Voorzitter, er was nog een opmerking over Jouw Haarlem over dat er donkere wolken boven Haarlem samenvakken. Nou, dat zou goed zijn, want er is een biodiversiteitscrisis en er is meer neerslag nodig, dus dat zou op zich goed zijn. Netto woningen heb ik al beantwoord, datagedreven al beantwoord. Naschoolse opvang en jeugdhulp was een nieuwe vraag. Nou, er is extra geld voor preventie en ik ben hartstikke benieuwd naar de ideeën die u op dit gebied heeft. Even kijken. Jouw Haarlem nog een vraag over diversiteit en inclusie, wat dat precies betekent.

Nou, er komt een aparte wethouder met een actieplan en een budget. Wederom, ideeën van harte welkom. Dan nog een vraag van Hart voor Haarlem over ouderen. U zei dat ook al in de krant dat het er niet in stond. Nou, dan zou ik u adviseren om Control F te doen en senioren en ouderen in te vullen en dan zult u zien dat het er verscheidene keren in staat, specifiek omtrent huisvesting ook en natuurlijk ook een fors structureel bedrag voor de zorg van de ouderen. Stikstof, daar volgt de nadere uitwerking uit de groene zoom. Er is nog een vraag.

Mevrouw Van Zetten: Ik heb helemaal niks gevraagd over ouderen, het was gewoon een constatering.

De voorzitter: U had het wordt ook nog niet. Mevrouw Van Zetten.

Mevrouw Van Zetten: O, dank u wel, voorzitter. Maar als er staat op pagina 6 dat u bedrijven wil uitkopen aan de groene rand van Haarlem, dan moet u toch een idee hebben: op wat voor bedrijven duidt dat? Dat gaat u toch niet zomaar in een coalitieprogramma zetten als u geen idee heeft?

De heer Wiedemeijer: Nadere uitwerking zal daar moeten volgen.

Mevrouw Van Zetten: Maar nadere uitwerking ...

De heer Wiedemeijer: Nee, ik heb daar nu niet ...

Mevrouw Van Zetten: Is het een boer, is het een autobedrijf, dat weet u toch wel?

De heer Wiedemeijer: Ik heb daar geen precies antwoord op op dit moment.

Mevrouw Van Zetten: U heeft geen idee?

De heer Wiedemeijer: Nee, ik ga verder met de vraag van Frank Visser, ChristenUnie, ...

Mevrouw Van Zetten: Nou, dat is een goed begin.

De heer Wiedemeijer: ... die had een vraag over de afvalstoffenheffing. Volgens mij wordt die niet verhoogd, want dat wordt de komende jaren gedekt vanuit de grondstoffenoverschot. Dus volgens mij klopt uw analyse niet. Locatieonderzoek Frans Hals. Ja, dan moeten we natuurlijk een geschikte plek vinden voor het depot en dan samen verder zoeken naar een nieuwe plek. Dan heb ik nog een vraag van Trots, hoeveel crisissen gaan er nog volgen? Ik hoop in ieder geval niet dat de volgende oproep tot een crisis is de prioriteitscrisis, dus laat ik het daarmee afsluiten. Ik hoop dat die motie niet volgt en dan ga ik graag met u allen aan de slag, daar heb ik heel veel zin in.

De voorzitter: De heer Visser.

De heer Visser: Voorzitter, op bladzijde 15 staat toch letterlijk: dan wordt de afvalstoffenheffing verhoogd. Het staat er letterlijk.

De heer Wiedemeijer: Daar zit een volgorde in, dus daar staat daarvoor dat de eerste jaren wordt het gedekt door een grondstoffenoverschot, als dat later in de periode niet afdoende is, dan pas wordt de afvalstoffenheffing verhoogd. Dus er zit nu geen verhoging van de afvalstoffenheffing.

De voorzitter: De heer Visser.

De heer Visser: Voorzitter, maar ik bestrijd dat het verhogen van de belasting, dat dat leidt tot minder restafval. Zo staat het in het akkoord.

De heer Wiedemeijer: Volgens mij niet, en ik ben het ook met u eens, dus u hoeft mij ook niet te overtuigen. Dus daar ben ik volgens mij mee klaar. Ik hoop dat het tot enige tevredenheid heeft geleid en anders ben ik nog steeds van harte bereid tot het beantwoorden van vragen per mail.

De voorzitter: Goed, hoezeer ik ook begrijp dat sommigen uitzien naar de afronding van dit debat, er is in deze raad de mogelijkheid, als die wens bestaat, om in een tweede ronde nog iets te zeggen. Dus ik kijk even of die behoefte er is. De heer Van den Raadt.

De heer Van den Raadt: Ja, even snel. Jasper Drost van GroenLinks had het over Rotterdam, dat het daar zo mooi was met autoluw parkeren. Betekent dat we dan in Haarlem ook een metro en een tram krijgen? En in Rotterdam hebben ze trouwens ook geen hondenbelasting en een uitgebreid netwerk van openbare toiletten, krijgen we dat ook? D66 wil wel het burgerberaad, maar wat gebeurt er dan als we dan bij 85 procent verkeersdruk op gaan leggen dat er gereguleerd parkeren moet komen, bent u dan eens dat mensen dat zelf mogen bepalen? En tot slot, voorzitter, dank u wel voor uw ...

De voorzitter: Ja, maar uw tijd zit er nu op, ik heb u uw zin laten afmaken, dus ...

De heer Van den Raadt: De vragen aan de PvdA ...

De voorzitter: Nee, nee, nee, ik stel voor dat we het ...

De heer Van den Raadt: Ah, potver.

De voorzitter: Nee, dat we wel serieus ... U krijgt gewoon de kans om te reageren in de tweede ronde, maar uw spreektijd is nu voorbij en ik heb net gezegd: de tijd is rekbaar, maar niet de spreektijd. Ik kijk nog even verder. Nee, ik ga eerst even de verschillende bijdragen van partijen met vragen ophalen en daarna de antwoorden. De heer Aynan.

De heer Aynan: Dank u wel, voorzitter. Onze vragen zullen we per mail stellen en laten we inderdaad overgaan tot de heuglijke installatie van het nieuwe college.

De voorzitter: Dank u wel. Nog anderen die in tweede termijn iets willen inbrengen? Dat is niet het geval, dan ga ik naar de heer Drost.

De heer Drost: Er werd nog een vraag gesteld, dus in reactie op die Rotterdamse aanpak. U heeft het over de metro enzovoort, maar wat we er natuurlijk vooral verkrijgen is die betaald voetbalclub die daar ook is, dus dat zal u zeker aanstaan.

De voorzitter: Drie, maar goed, maakt niet uit. Goed, ik constateer dat we daarmee aan het eind zijn van deze behandeling.

De heer Van den Raadt: Ik had nog geen antwoord van de D66. Hier in de stukken staat 85 procent verkeersdruk, dan wordt betaald parkeren ingevoerd. Zij zijn altijd voor referenda en burgerberaden, vinden ze dan de buurt het zelf mag beslissen?

De voorzitter: U heeft geen spreektijd meer, maar deze vraag stond nog uit ...

De heer Van den Raadt: Het is gewoon een punt van de orde.

De voorzitter: ... dus wellicht dat D66 er iets over wil zeggen. Mevrouw Çimen.

Mevrouw Çimen: Ja, daar wil ik ook nog wel iets over zeggen inderdaad. We hebben inderdaad gekozen voor het invoeren voor het uitbreiden van gereguleerd parkeren en we hebben daar die 85 procent als norm opgenomen en dat wordt inderdaad het nieuwe beleid. Dat doen wij niet zomaar, dat doen wij om de leefbaarheid in de stad te vergroten, om groen te kunnen toevoegen, om de veiligheid in onze wijken en de toegankelijkheid van onze straten te vergroten. Dus dat is het staande beleid wat we met elkaar hebben afgesproken. Daarnaast zijn er nog twee vragen gesteld door Jouw Haarlem en ook OPH. Als u het goedvindt, kan ik die ook meteen beantwoorden.

De voorzitter: Ja, helemaal goed.

Mevrouw Çimen: Want OPH had nog een vraag gesteld over de onderwijshuisvesting. Er wordt inderdaad geld toegevoegd, flink wat geld toegevoegd aan het IP voor onderwijs en uiteraard wordt het Strategisch Huisvestingsplan Onderwijs ook geüpdatet, dus dan zullen we ook inderdaad moeten gaan meenemen het feit dat onze euro minder waard wordt en wat dat betekent voor de prioritering. Dat komt natuurlijk ook terug naar de raad en dat zal onze nieuwe wethouder gaan oppakken, maar dan wacht u dat af. Daarnaast is er ook nog één vraag gesteld door Jouw Haarlem en ook door Hart voor Haarlem over die traditionele praktijken aanpakken. Dat gaat inderdaad over zaken als genitale verminking, uithuwelijking, gedwongen achterlating. Dat hebben we ook met elkaar besproken. Ik heb daar ook zo mijn ideeën bij om dat in ieder geval bespreekbaar te maken, dat zie je natuurlijk ook weer toenemen door de toename van bepaalde vluchtelingenstromen dat dat soort praktijken ook weer meekomen uit het land van herkomst. Volgens mij moeten we dat blijven adresseren met elkaar. De reden waarom we dat wat algemener hebben gemaakt is, weet ik eigenlijk niet zo heel goed, maar volgens mij is er gewoon voor gekozen: laten we dit dan op deze manier benoemen. Dus daar zit geen heel bewust idee achter: we moeten het ambiguer opschrijven dan nodig. Ik ga dit betoog ook hartstochtelijk aan in de komende vier jaar. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Ik kijk toch voor alle zekerheid rond of er dan mensen zijn die daar toch nog een bijdrage hadden in de beantwoording. Niet? Dan gaan we dit afronden en bij dit agendapunt hoorde ook voordracht nieuw college. We weten dus dat er een coalitieprogramma is, we hebben ook gehoord dat er wethouderskandidaten zijn, maar die horen ook aan deze raad formeel voorgesteld te worden, zodat wij zo meteen kunnen overgaan tot stemming over die kandidaten. Zijn er die kandidaten voor het wethouderschap willen voordragen? De heer Wiedemeijer.

De heer Wiedemeijer: Ja, dit was toch wel echt een lastige vraag of we dat inderdaad echt wilden. Nee, met heel veel plezier mag ik namens mijn fractie twee personen voordragen. Dan zal ik eerst beginnen met de vrouwelijke kandidaat. Met veel plezier draag ik Diana van Loenen voor en daarnaast mijn lijsttrekker, de heer Floor Roduner.

De voorzitter: Dank u wel. Ik kijk even of er nog meer kandidaten zijn. De heer Drost.

De heer Drost: Dank u, voorzitter. Het is de tweede keer dat ik een wethouder mag voorstellen als kandidaat-wethouder als fractievoorzitter en het is dezelfde. Het is de heer Berkhout, hij is nu drieënhalf jaar werkzaam als wethouder en hij wordt voorgesteld voor de portefeuille Klimaat en Energie, Economie, Vergroenen en Openbare Ruimte, en Dierenwelzijn.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Çimen.

Mevrouw Çimen: Dank u wel, voorzitter. Namens D66 Haarlem draagt mijn fractie Bas van Leeuwen voor als wethouder.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Dreijer.

De heer Dreijer: Dank u wel, voorzitter. Namens het CDA dragen wij Eva de Raadt voor als wethouder. Ze is net zeven maanden geleden gestart, heeft al lekker in kunnen werken, dus veel vertrouwen erin. Heel veel succes, Eva.

De voorzitter: Dank u wel. Er zijn dus vijf kandidaten hier voorgedragen voor het wethouderschap. Daarover wordt zo meteen gestemd, maar u heeft de gelegenheid, als u dat wenst, ... Ja, u mag ook andere kandidaten indienen als u dat wil, maar ik zag niemand die zich meldde. Maar als u dat wenst, dan kunt u aan de kandidaat, of een kandidaat nog vragen stellen. Is die behoefte aanwezig? De heer Van Kessel. Wilt u dan zeggen aan wie u een vraag wilt stellen?

De heer Van Kessel: Dank u wel, voorzitter. In ieder geval gefeliciteerd aan de kandidaten met hun kandidatuur. Graag de twee wethouders die wij nog niet in hun rol als wethouder kennen, namelijk Diana van Loenen en Bas van Leeuwen, die willen we graag allebei een vraag stellen.

De voorzitter: Dank u wel. Dat was het wat betreft vraag stellen? Ah, de heer Van den Raadt.

De heer Van den Raadt: Aan Diana van Loenen, alsjeblieft.

De voorzitter: Goed. Dan zou ik willen, de heer Van Leeuwen zit al aan tafel, dus die kan vanaf die plek ook antwoorden op de vraag die aan hem gesteld wordt. Mevrouw Van Loenen, u bent aanwezig, zou u hier willen plaatsnemen, zodat u de vraag die gesteld wordt kunt beantwoorden? Dan geef ik het woord aan de heer Van Kessel. Nee, nee, nee, hij mag daar blijven zitten. Mijnheer Van Kessel.

De heer Van Kessel: Dank u wel, voorzitter. Laten we het wat spannender maken, who wants to be a wethouder. U bent nog één vraag verwijderd van uw wethouderschap, om de spanning maar iets op te voeren. Mevrouw Van Loenen, u staat op het punt om wethouder Minimabeleid, maar ook wethouder Werken te worden. Die staan soms op gespannen voet en daar hoor ik graag uw kijk over. Als wethouder Minima krijgt u meer dan 10 miljoen om te verdelen onder de minima, maar het risico is dat de armoedeval toeneemt en dat werken niet meer loont en dat arbeid niet meer loont. Als wethouder van de Partij van de Arbeid, hoe kijkt u naar die armoedeval en wat vindt u belangrijker: minimabeleid, of mensen aan het werk krijgen?

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Van Loenen.

Mevrouw Van Loenen: Dank voor de vraag. Ten eerste is het allebei natuurlijk belangrijk, want dat staat ook in het akkoord nog maar eens benoemd: het is hartstikke belangrijk dat mensen aan het werk zijn en helemaal kunnen deelnemen aan deze samenleving. Het liefst via werk, maar soms kan dat niet en dan is er mogelijkheid gelukkig hier in Nederland en in Haarlem dat er een sociaal vangnet is. Volgens mij hebben we net al even een discussie in de raad gezien over die minimaregelingen. Die bestaan ook uit allerlei tegemoetkomingen, zeg maar, voor mensen die wat minder te besteden hebben. Dat vind ik heel erg belangrijk en ik ben ook heel erg blij dat die regeling is uitgebreid. Maar uiteraard ga ik me ook volledig inzetten voor juist dat werkdeel. Dat lijkt nu eigenlijk best wel goed te gaan in Haarlem, of eigenlijk in heel Nederland, de werkloosheid is vrij laag. Maar het is heel erg belangrijk dat ook de mensen die nog een afstand hebben tot de arbeidsmarkt toch uiteindelijk aan het werk gaan, dus ook daar zal ik me voor inzetten en daar hoor ik ook graag uw ideeën over, maar dat heb ik al eerder gezegd.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Van Kessel.

De heer Van Kessel: Ik dacht dat mijnheer Van den Raadt ook een vraag had. Ja, mijnheer Van Leeuwen, u staat op het punt om wethouder Democratie en Participatie te worden, maar ook krijgt u het project betaald parkeren onder uw hoede. Hoe denkt de wethouder Participatie erover, of de kandidaat-wethouder Participatie erover om betaald parkeren in te voeren in de stad, ook in de wijken waar de inwoners na participatietrajecten in meerderheid aangeven dit niet te willen? En wat denkt u, als het gemeentebestuur dat toch doet, wat dat doet met het vertrouwen in het gemeentebestuur?

De voorzitter: De heer Van Leeuwen.

De heer Van Leeuwen: Voorzitter, dank u wel. En ook de heer Van Kessel, dank voor uw vraag. Participatie is een groot goed, laten we daarmee beginnen. Tegelijkertijd zie je in dit soort trajecten dat uiteindelijk een keuze die op een bepaald moment door een bepaalde groep mensen gemaakt wordt voor de duurzaamheid niet toekomstbestendig is. Als je kijkt – en daar bent u bij, hè, we hebben het allemaal over de crises gehad in deze raad, de wooncrisis – wij willen tienduizend woningen toevoegen, die willen wij toevoegen in bestaand stedelijk gebied. Op dit moment zijn van de verkeersbewegingen onder de vijftien kilometer is zeventig procent per auto. Als wij tienduizend woningen gaan toevoegen in Haarlem en wij blijven reizen zoals we deden, staat heel Haarlem vast. We hebben een prachtige historische stad, daar passen niet meer auto's bij. Mensen willen weer ruimte om hun kinderen te laten spelen, mensen willen ruimte om te fietsen, om te spelen, om van groen te genieten, om hun fiets te parkeren – want nota bene vele wijken kan je niet met een rollator of met een rolstoel doorheen, omdat heel de stoep vol staat met fietsen. Oftewel, we hebben die ruimte nodig. Daarom hebben wij, en heeft het coalitieakkoord, want ik ga uiteindelijk als wethouder uitvoering geven aan dit coalitieakkoord. Daar staat, en dat kwam in het debat net ook al langs: als er een parkeerdruk is hoger dan 85 procent, dan kunnen we die de leefbaarheid, die veiligheid en het normaal wonen in Haarlem niet meer garanderen. Dus dit is iets noodzakelijks. Daarbij gaan we natuurlijk participatie plegen over flankerende maatregelen, dat staat er ook. Dus wilt u inderdaad een vlonder waar u fietsen kunt parkeren om die stoep toegankelijker te houden, want uiteindelijk hebben we ook het VN-verdrag van de Rechten van de Mens om de stad toegankelijk te houden. Daar staan wij voor en daar is deze maatregel voor nodig. Als je kijkt naar andere steden, bijvoorbeeld Leiden, in 2016 is het daar ingevoerd. Toevallig woont mijn zus daar ook nog, die kijkt ook mee, die is er niet bij, maar die vindt het heel leuk als ik dit zeg natuurlijk. Ook daar was de straat natuurlijk ontzettend boos dat dat gebeurde en dat zie je nu, dan maken ze nu een volgende stap waarbij ze nog meer gaan kijken: hoe kunnen we het parkeren inperken om wadi's te creëren, om die grote buien zoals vandaag op te vangen, om groen te faciliteren en uiteindelijk die stad leefbaarder te

houden? Dus ja, participatie over de flankerende maatregel, maar deze coalitie heeft in het akkoord gezegd: als parkeerdruk hoger dan 85 procent, dan komt daar een gereguleerd parkeren.

De voorzitter: De heer Van Kessel.

De heer Van Kessel: Dank u wel, voorzitter, en dank u wel ook aan de heer Van Leeuwen. Een mooi uitgebreid antwoord, goed inhoudelijk, zo zijn we ook van hem gewend, dus daar heel blij mee. Alleen, op een van de vragen heb ik geen antwoord gekregen en dat is de vraag: op het moment dat er in een wijk al een participatietraject geweest is en bij meerderheid zegt zo'n wijk: wij willen dat betaald parkeren niet hebben. Wat doet het dan met het vertrouwen van die mensen, van de Haarlemmers, op het moment dat het stadsbestuur dat dan toch doet? Ongetwijfeld met de goede redenen die u geeft, maar ik vraag het nu aan de wethouder Participatie. Wat denkt u dat dat doet als je iets vraagt, een antwoord krijgt en dan het tegenovergestelde doet?

De heer Van Leeuwen: Die vraag kan ik alleen antwoorden met een wedervraag. Ik heb ook mensen gesproken de afgelopen tijd, die wilden juist heel graag gereguleerd parkeren invoeren en die waren helemaal niet blij met welke steekproeven, welke grootte van het gebied gekozen was en zeiden: jeetje mina, wat erg, we zitten te springen om gereguleerd parkeren, maar nu uit die omvraag komt toch een heel antwoord dan ik verwacht had. Dus ja, besturen is ook soms mensen teleurstellen, maar wij geven hier in ieder geval nu duidelijkheid in. En ja, daar zullen ook mensen teleurgesteld over zijn.

De voorzitter: Goed, dank u wel. Dan ga ik naar de heer Van den Raadt, uw vraag aan mevrouw Van Loenen.

De heer Van den Raadt: Ja, en dan een hele belangrijke vraag. Mevrouw Van Loenen, super blij dat u in ieder geval weer terug bent. Ontzettend genoten van u in het verleden, dus hartstikke blij dat u er weer bent. Dan de vraag. De wethouderverdeling is natuurlijk helemaal gebaseerd op grootte, hè? PvdA was de grootste, dus die mag de twee leveren, al die anderen één. Nou zit ik toch met het dilemma, want het is wel eens voorgekomen met de PvdA dat er iemand wegloopt. Stel nou dat er iemand van de PvdA wegloopt naar GroenLinks en GroenLinks wordt de grootste, vindt u dan dat u de tweede wethouder van GroenLinks moet zijn, of moet GroenLinks dan zelf de tweede wethouder leveren?

Mevrouw Van Loenen: De vraag is natuurlijk een beetje of u echt een antwoord daarop wil, maar laten we niet vooruitlopen op de zaken. Ik ga eigenlijk voor een volledige ploeg tot aan het einde.

De heer Van den Raadt: Maar er is nooit met u gesproken over bijvoorbeeld een Partij voor de Dieren die naar GroenLinks gaat?

Mevrouw Van Loenen: Een fusie is nog niet, nee.

De heer Van den Raadt: Hoe gaan we het dan doen met die wethouders? Dat is nooit besproken? Oké. Nou, misschien kunt u het nog eens navragen en dan hoor ik het later wel.

De voorzitter: U heeft het antwoord gehoord. Ik dank u. Ik dank u ook voor de beantwoording, dus nog even die kant uit.

5. Verslag van bevindingen commissie geloofsbrieven wethouders (i.c. seniorenconvent)

De voorzitter: Want er zijn vijf kandidaten hier naar voren gebracht en wij hebben een commissie geloofsbrieven, die in dit geval bestond uit het seniorenconvent, dus de fractievoorzitters. Die hebben gekeken naar die kandidaten en de voorzitter van het seniorenconvent doet verslag van de bevindingen. De heer Wiedemeijer.

De heer Wiedemeijer: Dank u wel, voorzitter, nogmaals. De commissie belast met het onderzoek van de geloofsbrief van de kandidaat gestelde wethouders Van Loenen, De Raadt, Berkhout, Van Leeuwen en Roduner heeft de geloofsbrieven van de betrokkenen onderzocht en akkoord bevonden. De gekandideerde wethouders zijn benoembaar gevonden. Aan de raad wordt voorgesteld deze conclusie over te nemen en de geloofsbrieven goed te keuren. Aldus vastgesteld te Haarlem op 27 juni 2022 door de leden van het seniorenconvent. Dank u wel.

De voorzitter: Ik dank u hartelijk. Ik neem aan dat daar verder geen vragen over zijn. Is het duidelijk?

6. Stemming en benoeming wethouders

De voorzitter: Dan gaan wij over tot stemming en benoeming van wethouders. U constateert, er zijn lege plekken, er zijn vacatures. Het is gewenst dat er weer een college gevormd wordt. U ontvangt een stembriefje met daarop de vijf voorgestelde namen. U kunt daar voor of tegen invullen. Er is een stemcommissie die ik instel bestaande uit mevrouw Palwasha Hamzad, mevrouw Joyce Jacobsz en mijnheer Frank Visser. Ik verzoek u het stembiljet in te vullen. De stemmen worden opgehaald en dan wachten wij even tot de stemcommissie de stemmen heeft geteld, om de vergadering dan te vervolgen.

Schorsing

De voorzitter: Ik heropen de vergadering en ik verzoek u om de gesprekken te beëindigen. De stemming heeft plaatsgevonden. Er is een commissie geweest, stembureau, die de stemmen heeft geteld en mevrouw Hamzad zal de uitslag van de stemming mededelen. Ik zeg er maar van tevoren even bij, want anders kan daar een misverstand over bestaan: dit wordt niet gezien als haar maidenspeech, maar als een korte feitelijke mededeling. Mevrouw Hamzad.

Mevrouw Hamzad: Dank u wel, voorzitter, voor het woord. Deze stemcommissie heeft alle stemmen geteld en ...

De heer ...: Iets harder.

Mevrouw Hamzad: Oké. Er zijn 38 geldige stemmen uitgebracht. Voor mevrouw Loenen 37 stemmen voor. Voor mevrouw Raadt 34 voor. Voor heer Berkhout 37 voor. Voor heer Van Leeuw 35 voor. En voor mijnheer Roduner 36 voor. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Daarmee constateer ik dat de vijf voorgestelde kandidaten met een zeer ruime meerderheid door deze raad gekozen zijn tot wethouder van de gemeente Haarlem. Van harte gefeliciteerd daarmee. Dan is er nog één ding wat dient te gebeuren voordat u uw werk kunt aanvangen en daar bent u mee bekend, dat is namelijk het afleggen van de verklaring en belofte. Ik zou u willen verzoeken om daarvoor naar voren te komen, zodat ik die verklaring en belofte van u kan afnemen. Ik verzoek verder de leden van de

raad en van de aanwezigen te gaan staan. Ja, ik stel voor dat we de volgorde alfabetisch doen, dus ik begin met de heer Berkhout. Als u dan daar gaat staan, ja. Dan krijgen we daarna de heer Van Leeuwen, dus die ... Ja, uitstekend. Dan krijgen we daarna mevrouw Van Loenen, daarna mevrouw De Raadt en dan de heer Roduner, ja. Ik lees u één keer de tekst voor en ik noem daarna uw naam en ik verzoek dan te antwoorden: dat verklaar en beloof ik. Ik verklaar dat ik, om tot wethouder benoemd te worden, rechtstreeks noch middellijk, onder welke naam of welk voorwendsel ook, enige gift of gunst heb gegeven of beloofd. Ik verklaar en beloof dat ik, om iets in dit ambt te doen of te laten, rechtstreeks noch middellijk enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen. Ik beloof dat ik getrouw zal zijn aan de Grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plichten als wethouder naar eer en geweten zal vervullen. De heer Berkhout.

De heer Berkhout: Dat verklaar en beloof ik.

De voorzitter: De heer Van Leeuwen.

De heer Van Leeuwen: Dat verklaar en beloof ik.

De voorzitter: Mevrouw Van Loenen.

Mevrouw Van Loenen: Dat verklaar en beloof ik.

De voorzitter: Mevrouw De Raadt.

Mevrouw De Raadt: Dat verklaar en beloof ik.

De voorzitter: De heer Roduner.

De heer Roduner: Dat verklaar en beloof ik.

De voorzitter: Dan installeer ik u bij deze op basis van uw verkiezing door de gemeenteraad van Haarlem en de belofte door u afgelegd tot wethouder van de gemeente van Haarlem. Dames en heren, ik zie dat er raadsleden al weg lopen, maar de vergadering is nog niet voorbij. U krijgt zo meteen nog een korte reactie van de wethouders, dus ik zou zeggen: blijft u nog even op uw plaats. Goed, dames en heren, ik denk niet dat we het nog lang maken, maar er zit hier een nieuwe ploeg wethouders die zojuist door u gekozen is en ik wil ze heel kort de gelegenheid geven om te reageren op hun verkiezing. Ik doe dat in diezelfde alfabetische volgorde nu, dus ik begin bij de heer Berkhout.

Wethouder Berkhout: Voorzitter, ik zal het kort houden, want we hebben een lange avond achter de boeg. Ontzettend bedankt, dank voor de steun vanuit de gemeenteraad. Ontzettend eervol om dit weer vier jaar te mogen doen voor deze mooie stad. Ook heel veel dank voor het thuisfront, Madelon op de tribune, voor de steun de afgelopen jaren en de avonden dat ik er niet ben, ook sinds we een jaar lang Noor nu hebben. Ik ben er misschien een paar avonden de komende jaren ook nog niet, maar goed, als ik er ben, gaan we het heel gezellig hebben met elkaar. Zo gaat het. O, dat is een toezegging. Verder heb ik ontzettend veel zin, er ligt een prachtig akkoord. Actie, aan de slag, juist op die portefeuilles waar ik al deels vier jaar op heb gezeten. Duurzaamheid, we moeten aan de bak, de urgentie is hoger dan ooit. De vergroening van de stad is iets waar ik echt me voor wil committeren, samen met u, met de ideeën. Laten we naar Rotterdam gaan, dat lijkt me uitstekend. Ik heb er zin in, we gaan aan de slag. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Wethouder Van Leeuwen.

Wethouder Van Leeuwen: Voorzitter, dank u wel. Ik hoop dat u mij toestaat, ik maak het ietsje langer, want ik ben natuurlijk een van de two new kids on the block. Geachte leden van de raad, beste Haarlemmers en Spaarndammers, allereerst hartelijk dank voor het vertrouwen van u als raad en natuurlijk in het specifieke de fractie van D66 in het door hen in mij gestelde vertrouwen. Het is voor mij een eer om hier vanavond als wethouder geïnstalleerd te worden en ik denk niet dat mijn ouders dat gedacht hadden toen ik iets meer dan veertig jaar geleden vijf weken te vroeg in ons mooie Spaarne Gasthuis locatie Zuid me meldde om Haarlem te verkennen. Ik ben blij dat ze hier vanavond zijn. Ik ben heel dankbaar aan iedereen die mij sindsdien heeft geholpen om hier te komen waar ik nu ben. Natuurlijk mijn ouders, mijn vrienden, mijn vriendin, de geweldige docenten die ik ben tegengekomen, al mijn oud- en huidige fractiegenoten bij D66, en alle politieke collega's – dus dat bent u – in de raad. Mede dankzij u kan ik hier staan. Vandaag maak ik de overstap van opdrachtgever – dat bent u met elkaar als raad – naar opdrachtnemer, lid van het college van burgemeester en wethouders. En wat voor een portefeuille. Versterken lokale democratie en participatie, ik mocht het er al kort over hebben naar aanleiding van de vragen van de heer Van Kessel. Onder aanvoering van mijn partijgenoot en voorganger Jur zijn er mooie lessen getrokken uit het Programma Nieuwe Democratie. Nu zaak dat we bepalen wanneer we dit niet, en vooral ook wanneer we dit wel inzetten om Haarlemmers te betrekken. Het begint natuurlijk al jong, met prachtige initiatieven zoals de kinderborgemeester en de kinderraad. Dit brengt mij op de portefeuille Onderwijs. Als D66'er natuurlijk sowieso een prachtportefeuille, maar ook voor mij als Bas, als zoon van een basisschooldirecteur die zich op de Beatrixschool decennialang heeft ingezet voor het onderwijs. En ook zelf als kind, als ervaringsdeskundige. Zelf heb ik, opgroeïend in Schalkwijk, op eerst De Molenwiek en later op het helaas niet meer bestaande Spaarne mogen ervaren hoe waardevol goed, toegankelijk en vooral ook leuk onderwijs is in je eigen wijk, waar je gewoon naartoe kan fietsen. Onderwijs waar, toen ook bij mij in de klas en nu, ruimte is en moet zijn voor kinderen die huis en haard hebben achtergelaten door onder andere oorlog. Wat fijn dat we daar een gastvrij Haarlem voor zijn. Onderwijs hangt natuurlijk nauw samen met een ander deel van mijn portefeuille, namelijk jeugd. Alle kinderen en jongeren verdienen een goede start en hierbij is een hele spannende vraag die wij met elkaar moeten beantwoorden hoe we dat doen met de beschikbare middelen, zonder hierbij het kind uit het oog te verliezen en met nadruk op de menselijke maat binnen het systeem. Want het is al genoemd vandaag, dat gaat niet altijd goed in Nederland. Tot slot, niet de minste portefeuille, mobiliteit. Als wethouder Onderwijs zeg ik natuurlijk: veilige schoolroutes voor alle jongeren. Maar ook mobiliteit in den brede. Ik kijk ernaar uit om uitvoering te geven aan, en ook gas te geven op maatregelen voor een meer verkeersveilig en leefbaar Haarlem. Voorzitter, ik rond af. Ik kijk uit naar de samenwerking in het college met deze prachtige ploeg, met u als raad, want ik zie bijzonder veel energie in deze raad zitten, met ons ambtelijk apparaat en vooral ook met alle Haarlemmers en Spaarndammers om uitvoering te geven aan ons prachtige coalitieakkoord en met elkaar Haarlem nog een stukje beter te maken. En daarom: actie.

De voorzitter: Het woord is aan wethouder Van Loenen.

Wethouder Van Loenen: Dank u, voorzitter. Ik heb de afgelopen weken vaak gedacht aan mijn dierbare vriend Pim de Kuijer. We waren collega's in het Europees Parlement en ondanks dat hij voor D66 koos en ik bij de Partij van de Arbeid bleef, ontstond er een hele hechte vriendschap. We spraken elkaar wekelijks en die gesprekken gingen over het leven – hij had wat moeite met zijn coming-out – over de maatschappij en over de vraag of wij daar onze bijdrage aan konden leveren via politiek of bestuur. We spraken over onze idealen en Pim was een actieve voorvechter van rechten voor minderheden, inclusie en van democratisering. Hij was trots op mij toen ik raadslid werd en ik was trots op hem dat hij op de Tweede Kamerlijst stond. In 2014 werden zijn idealen en plannen in de kiem gesmoord toen hij omkwam in de MH17-vlucht, maar ik hou ze voor hem bij me en neem ze mee. Ik ben ook zeer vereerd dat ik door de Partij van de Arbeid ben

voorgedragen als kandidaat-wethouder – nu dan als wethouder – met een indrukwekkende portefeuille. Om te beginnen Werk en Inkomen, Minima en Schuldhulpverlening. Haarlem staat er op dit moment relatief gunstig voor, we hadden het er net al even over. Er is sprake van een lage werkloosheid en we weten de mensen die recht hebben op de verschillende minimaregelingen goed te vinden. Maar we moeten ons opmaken voor zware en onzekere tijden. De boodschappen worden duurder en de energierekening wordt hoger. Steeds meer Haarlemmers, ook de middeninkomens, kunnen en zullen in de knel komen. Daarom ben ik blij met de focus op energiearmoede in het coalitieakkoord. We gaan aan de slag om Haarlemse huishoudens preventief te ondersteunen. Tevens ben ik blij dat we de minimaregelingen naar 130 procent van de bijstandsnorm gaan halen om er te zijn voor Haarlemmers die dat nodig hebben. Dan Zorg en Welzijn, een tweede deel van mijn portefeuille. Haarlem is een sociale stad en zal dat ook blijven, in ieder geval in de komende vier jaar. De komende periode wil ik samen met u ruimte geven aan Gewoon in de Wijk, maar wel vinger aan de pols houden om te zien hoe de ondersteuning in de wijk uitpakt en waar nodig bij te sturen. Er zijn structureel middelen voor de uitvoering van de Wmo en daar ben ik ook blij om, daar werd net ook al aan gememoreerd. Dan cultuur, het derde deel van mijn portefeuille. Ik zie cultuur als een belangrijke factor voor het welzijn van de stad en onze inwoners. Een bruisend nachtleven kan jongeren weer meer elkaar laten ontmoeten en eenzaamheid tegengaan. Zelf muziek maken of naar een museum of toneelstuk gaan kan inspireren, je horizon verbreden en veel vreugde geven. Vooral op het vlak van cultuurlocaties en vastgoed liggen er wel wat uitdagingen in Haarlem, van de nieuwe bibliotheek in Schalkwijk tot het Frans Hals Museum en alles wat daartussen zit. Daar ga ik graag mee aan de slag. De afgelopen weken waren natuurlijk een beetje de wittebroodsweken van een kandidaat-wethouder. Je krijgt honderden felicitaties en heel veel mensen, familie, vrienden, collega's, burens zijn trots op je, zonder dat je er eigenlijk echt iets voor hebt gedaan. Dat deed me ook wel iets. Het zegt namelijk ook iets over de waardering voor het openbaar bestuur en daarmee ook voor iedereen die weer hier hele vele uren van zijn of haar tijd aan spendeert om een mooier en beter Haarlem te maken. Ook vanavond weer vele uren zitten daarin. We moeten het samen doen en ik wil graag samen met de gemeenteraad en de Haarlemmers optrekken voor een sociale, groene en leefbare stad. Veel dank aan mijn familie en vrienden voor hun support, ik hoop dat ze daar geen spijt van krijgen in de komende jaren. En nu is het tijd voor actie.

Wethouder De Raadt: Ik loop niet weg.

De voorzitter: Het woord ... Nee, dat zou dan wel erg snel zijn. Het woord is aan wethouder De Raadt.

Wethouder De Raadt: Dank u wel, voorzitter, en dank voor het vertrouwen. Ik heb al even zo'n zeven maanden aan het wethouderschap mogen proeven en nu mag ik dan door en wel voor de volle periode van vier jaar, en dan ook nog met zo'n mooie portefeuille. Fijn om deze vanaf het begin vorm te mogen geven. Bedrijfsvoering, Dienstverlening en Digitalisering, die zullen ongetwijfeld voor de nodige uitdaging gaan zorgen. Ook voor Vastgoed ligt er met name een forse opgave als het gaat op het gebied van verduurzaming. Dat ik ontzettend blij ben dat ik door mag gaan met Sport, dat hoef ik waarschijnlijk niet uit te leggen, en behalve dat ik me wil blijven inzetten voor alle mooie verenigingen die Haarlem rijk is, kan ik ook niet wachten tot sport en beweging in de openbare ruimte te vergroten, te verbeteren en te verstevigen. Dan mijn nieuwe portefeuille, Diversiteit en Inclusie. Een portefeuille waarvoor ik input wil ophalen bij de raad, de regenboogpartners en ook bij de rest van de stad. Want zoals een vriend van mij het zo mooi verwoordde ...

Mevrouw ...:  (buiten microfoon).

Wethouder De Raadt: Nou, dat was het niet. Maar wat een vriend van mij zo mooi verwoordde, het zo mooi samenvatte was: diversiteit en inclusie, dat betekent eigenlijk voor iedereen. Nou, en zo is het. Dan nog een

klein woord van dank aan de fractie, het bestuur en de leden van het CDA, en specifiek ook aan mijn fractievoorzitter Ron Dreijer. Het waren zware en intensieve weken, maar ik denk dat we terug mogen kijken op een hele mooie samenwerking en ik kijk ernaar uit om die de komende jaren voort te blijven zetten. Dan als laatste ook een klein woord van dank aan mijn vriendin. Ik weet dat als je had mogen kiezen, dat je waarschijnlijk liever had gehad dat ik was blijven werken in ons bedrijf en dat ik wat vaker gezellig een avond thuis zou zijn geweest. Maar je hebt me altijd gesteund in alle keuzes die ik heb gemaakt en daarvoor ben ik je gewoon ontzettend dankbaar. Beste raadsleden, hier laat ik het bij. Ik verheug me op de komende vier jaar, ik heb er zin in. Dankjewel.

De voorzitter: Het woord is aan wethouder Roduner.

Wethouder Roduner: Dank u wel, voorzitter. Ik probeer het kort te houden, want dit is mijn derde keer al en het is laat, en bij de kadernota mag ik als eerste van dit rijtje het woord voeren. Vier jaar geleden was ik nog het groentje van het college en inmiddels de langstzittende. Dat is raar, dat geeft ook een hele bijzondere verantwoordelijkheid en daar heb ik ook heel veel zin in. Veel dank, dus ik ga vooral mensen bedanken nu. Veel dank aan mijn partij, aan de fractie, Maarten in het bijzonder, voor de samenwerking en de voordracht. Veel dank aan de raad voor het vertrouwen dat u in mij gesteld heeft. En ook veel dank voor alle mensen waarvan ik dan nu afscheid neem en dat zijn vooral de ambtenaren van de afdelingen Werk en Inkomen en SMSR. Een hele mooie club mensen, ontzettend betrokken bij de stad, uitstekende ambtenaren die ons door een aantal ingewikkelde casussen de afgelopen jaren hebben geleid, los van het eigen beleid, ook alles wat met corona te maken heeft, de Tozo, de TONK en nu de energiearmoedetoeslag. Dat zijn enorme prestaties waar ik hun heel veel dankbaar voor ben en ik heb me door hun altijd heel erg goed gesteund en geholpen gevoeld. Met veel plezier zie ik ook dat Diana die portefeuille overneemt en ik wens haar heel veel succes mee. Dan eigenlijk het laatste woord van dank is aan mijn vriendin, aan het thuisfront. Want eigenlijk een half jaar lang ben ik sinds de verkiezingen avonden, weekenddagen, vakantiedagen van huis en als je dan het thuisfront achterlaat met drie jonge kinderen, dan is dat een enorme belasting ook op het gezin. Vandaag heeft mijn vriendin weer de drie kinderen op bed gelegd terwijl ik hier naar deze raad mocht. Ik heb ze nog wel net even kunnen helpen met het toetje, maar dat was het ook een beetje. Dus heel veel dank. Dus even een shout-out naar Lilian, ja, ze is er dus niet, want ze is dus thuis om op de kinderen te passen. Dus heel veel dank, lief, dat ik dit mag doen. Je bent de beste.

De voorzitter: Dames en heren, ik denk dat het laat genoeg is en er zullen van u nog zijn die de wethouders willen feliciteren, of nog even napraten. Er is een nieuw college, ze willen in actie komen. Ik denk dat wij nu juist tot rust komen.

Sluiting

De voorzitter: Ik wens u nog een goede avond, ik sluit de vergadering.